

Roma nenacaauru rai Faborohacha letoai

Inara coaaucaun.

¹ Canune Jesocurisito letono Faboroneein inara rai caa quiricha laenaau. Cana Coaunerate canu janijiin canu raain nelu, jelai teein rai letono afosotoloneein cacha ichoteraneein enachasine ichaonaa beebejihanu cachaauru raine coina.

² Niite rai nere bera inoaensihuru *profetacuru* que berateein laenaeratelu rai Quiricha Inoensi cuhane Cana Coaunera. ³⁻⁴ Nii niicha berateite, Rabiri inamoconein cachaneein niha Cana Curu-anaa Jesocurisitone beraneein nena ne. Nete rai Suujue aina cuaain onaa caje ichateein, rai itolere que laraajiin nihane jaanu teein rai Calaohineein nihane coitucueratelu Cana Coaunera.

⁵ Nii rai Calaohi Jesocurisito aina cuaainte, rai letono afosotolo nihanune jaanu teein nelu Cana Coaunera. Acane beebejeeun, chauratane sacuritaain satiin laurilauri nenacaauru cachaauru netonai Cana Coauneraneein nihane coitucuhin, nere tonoraain neeuruhane coina. ⁶⁻⁷ Inara netonai nii Romau ichoainiquichenete laurilauri nenacaauru cachaauru aina jiniiquiin niicha rano-joinnein neeiche. Inara belaitohane jaunte, Jesocurisito ranojoinnein neein rai cachaneein neeichene coina inara raelu Cana Coaunera.

Satiin inacaneein nena Cana Coaunera, rai Calaohi Jesocurisito naaonjoainuri inara rai rao-tojoein neeichene jaanu teeurumiin.

Romau bedainiha cunaa jeriha Faborone

8 Jesocurisito aina cuaaine satiin le cachanequichene coreniha, jataain Cana Coaunera corojeeun, esinae rauhijiriin esenetaaichene coitucuuruha itolere sacutaaine coitucuhanune jaun. 9 Rai letononeein casuujua aina cuaritaain rai Calaohi que ereerecaanne jaan- Cana Coaunerate, itolere bana bajaanune naineein inara coaaucaanne coarajera ne. 10 Chaen nechu aca jerihane, tabiicha inara coaraa uhanune coina itolere bana caje bajaababajeeun. 11 Jataaine inara coana jereeun, jeriha Cana Coaunerane rijijieein inara rai beein, inara coroataja nichaanne, inara suujua corelanaala ijiin neeichene coina. 12 Jiniiquiin esenetaacachene rijijieein, ita suujua que corajerateein nihacachene coinane caa aitoon. 13 Cana Coaunera coreniha cajeraauru, coitucuhichene jerichaaunne jaunne inara rai bereeuni. Araain saaine niqui inara coaraa unaa jereeun. Nene enanetojoein nainesineeun. Charijieeeinteeinti leeochoauru lauri lauri nenacaauru aina acaauru rai caohacha ichaa aihun; nii rijijieein inara rai netonai caohacha ichacaaunne jerenacaanne inara rene turunaa jereeun. 14 Chaque nelatenihanune saijieein canu rai Cana Coaunera tenojoi raeranichaaunne jaunne, satiin cha coitucuelanaala, aansijiin relanojoein nenacaauru, itolere coitucueracuru, cha coitucunaa jeriheichuru, naaonjoaihunru rai, nii quiicha ranojoi tenaa jereeun. 15 Nii jaunne, nii Romau neiniquichene rai, jataain enachasine ichaonaa que inara rai erenaa jereeun.

Itolere ichana nainiha enachasine ichaonaane

¹⁶ Coatiha nii cana rai beratenojoi enachasine ichaonaa bihanune coejihaaun, aca niicha ichana nainei ichaa Cana Coaunerane jaan nihane jaun, satiin esenetaeraauru Jorioocuru osa caje jauri-aanejeein ichoteratenojoiniha cuururichaaaine jaun. Jorioniheichuru esenetaeraauru netonaite nichoteeurureein. ¹⁷ Nii cana rai beratenojoite, cana que esenetaacachene coreniha, cha ujuaihonelanaala nihacachene coina jianacoon cana tiha Cana Coaunerane coitucuerate. Nitohaneente ichae Cana Coaunera, nechu esenetaacachene jauncha. Nitohanihane cointate: “Leinjiin acaacha esenetaerate, niicha ichai ujuaihonelanaala nena rijijieein ichaoreein,” naain laenanohineein ne, Cana Coaunera quiricha cuhane.

Niicha ichai ujuaihoneein niha satiin cachaaurune

¹⁸ Cana Coaunerate, caohacha que ichaaoruhane coina cachaaauru rai niicha tei caohateraauru nechu aansaineein ichaonacaauru casetecarichaaain dede caje coauneeinne coarate cana que. ¹⁹ Acaaurute niqui, nii acaauru que Cana Coauneraacha coitucueratei coitucuure raotojoein, raajenihane coaratihane jaun. ²⁰ Cana Coauneraacha ichai asinojoneein nenaate coitucunaa nainichaache, caohachaaain cana suujua coaraain niicha ichai que coaaucaachene. Necoaaunaain nihalu cana rai chauratanene caje coauneente, esinae rauhijiriin Aca Cana Coauneranein nihane jaun chabana satonoenerihani nii

niicha ichana naineine coitucuhacache. Nii jaun, nechu aansainein coitucunaa jeriheichuru nii ujuaihoneein neeuruhane caje nichoteeururinaain. ²¹ Nitohaneein raotojoein, Aca Cana Coauneranihane coitucuuruhane saijieinte, chabana nere tonoraain esenetaain, niheichu chabana acanihane coroaecurene. Nitohaneein nenea coacuelanaalate, baasohacha que coaacuuruhane jaun, inae nauhacaa acaauru suujuane jaun, nocohenaanau nenea rijijieein neure. ²² Itolere coitucueranihate niqúi nocoetocure. Nete cha coitucuhin aitocurene. ²³ Nitohaneein cha coitucuurenihane jaunte, Cana Coauneraacha coaunanohineein- onaa inaeranein nenea cacha tocohanein nenea ecaanto jaaure. Nii choae tacaain techu, tajaacuru, atane choae terecuri, atane choae tijiariin amunacaauru, naaonjoainuri tocohanein ecaanto jaainchuru que chabana ohelanaala nenea Cana Coaunera necaohacha coreure.

²⁴ Nitohaneeuruhane jaunte, nii acaauru suujua baaso letono ichacuruhane coina, inae acaauru jianiha Cana Coaunerane jaun, nejesinajeein ita rai coejenacai ichacure. ²⁵ Esinae rauhijiriin Cana Coaunera niha Cana Coaunerane saijieinte, aca coroaena coacuelanaala niicha coaunanojoihunri coroaecure. Nii Cana Coaunerate, acaauru netonai coaunaain nihalune jaun, itolere bana leinjiin acaacha coroaenjoinihane caohachae. Nitohanemiin.

²⁶ Nii jaunte, inae acaauru que jaolecoha Cana Coaunerane jaun, itolere coejenacai ichajeein

necairichaaure. Acaauru benecuru nihanatiinte, inae aina niicha jerei ichaa acaauru lanaaurune jerelanaala, inae nichao coreein namute ene aina niicha jerei ichacure. ²⁷ Nii rijijieein techu, acaauru cocoichacuru netonai, inae acaauru comasaihuru aina niicha jerei ichana jerelanaala namute quicha aina niicha jerei ichacure, baasoneein acaauru letoaa acaauru suujuane rijijieein necoelajelanaala. Nitohaneeinte, necha aansaneein, erenaa tonoraarenihane jaun, caseteconeein raajenihane jaberoco cairichaaure.

²⁸ Acanihane coitucunaa jerecurenihane coreniha, acaauru suujua baaso letononeein niicha ichai coitucuelanaala ichacuruhane coina, acaauru que jaolecoha Cana Coaunerane jaunte nitohaneein neeure. ²⁹ Nitohaneeinte caohacha ichana coacuelanaala baaso nejesinaacha ichaain, itolere bana niicha lateicha que coacuhin baaso ichaain, namute cache que necoelajaauharitiin, sonajaain jaohin, suujua acatelanaala, enaacha nohanein, acaauru ichaonihei que ichaohin, namute cache cairichaa casajenetiin, naaonjoaain neeure. ³⁰ Chaen techu, leeochoaauru coacuhin acaauru que baasoneein ereein, Cana Coaunera que nejerateein, cha coitucueralanaala enaacha cache tonoraain, itolere baasohacha coacuhin necohasitaain, baaso ichaain, inaca ere tonoraelanaala, ³¹ cha coitucunaa jerelanaala, tonaain ereeuruhane nihanatiin chabana ichaelanaala, nihei chuni belaihuruhi, cache que suujua acatena inaelanaala, chabana cairichaojoaain namute cache coaracuruhi, naaonjoaunre.

32 Raotojoeinte niqui, satiin nitohaneein ichaonacaauru atinanohineein neeuruhane coina, nitohanei rai rauhi tihalu Cana Coaunerane coitucuure. Nete, enanetojoein nitohaneein neeuruhane jianecurenihane jaun, leochaauru netonai nitohaneein neeuruhane rautatiin coaracure.

2

Cana Coaunerate, esinae rauhijiriin niicha ichai ujuihoneein nenacaauru casetecareein.

¹ Nitohaniane jaun coatiha ii que suujua acatena nainerinaain Cana Coaunera, ii netonai acaauru rijijieein neeine saijieein acaauru que ereeine jaun. Chatohaneineein neeine nihanatiin coatiha nii caje nichoteriheeini. Acaauru rijijieein ichaohine saijieein acaauru que ereeine jaunte, ii raajenihane necoluruhequi.

² Nete nitohaneein ichaonacaauru casetecaane bana, esinae rauhijiriin acaauruhacha casetecarihanine coitucuhacache raotojoein.

³ Aihane jaun acaauru rijijieein ichaohine saijieein, acaauru que ereeine jaun jiaonriha ii casetecarihani Cana Coaunerane caje nichotena coaauquine. ⁴ Nitohaneinte iicha jerenohicha ichaain neeine que nainaain, aca Cana Coauneraeein nihane coitucuhin neeine coina, ii cojoaain ne Cana Coaunera, chabana cacha belaitohane jianenihane jaun niqui.

⁵ Nete ii suujua coitucueeneine jaun, Cana Coaunera coitucunaa jerelanaala baasohacha ichaaine jaun, inae ecu tihane bana baaso icharaauru casetecaain, ⁶ lecachaauru nainein acaauruhacha ichai nainijianaain acaauru

coretiha Cana Coaunerane bana caseteco coariquiin. ⁷ Nitohaneeinte jataain nelateineein chabana satonoelanaala necaohachanaa coaracuruhane coina itolere bana caohacha nejesina ichajeein ichaonacaauru rai, chabana sanaachara ichaonaa tereein Cana Coaunera. ⁸ Nete laen, cha coitucunaa jerelanaala caohacha icharaauru que nejerateein baaso ichara neein nenacaauru coroatajaneraauru casetecareein obajeein. ⁹ Satiin baaso icharaaurute inaderanaa aina necairichanaa coaracurureein. Jorioocurute ichoaichaniha casetecanohiniha cuurureein. Jorionihechuru netonai nihanatiinte jerichanejeein caseteco coaracurureein. ¹⁰ Nete laen satiin caohacha ichajeein ichaonacaauru rai, rai necaohacha aina jataain nelateineein nihane jaan tereein Cana Coaunera. Jorioocurute ichoaichaniha nitohanai raeraneein neeurureein. Jorionineichuru nihanatiinte nitohanai raeraneein neeurureein.

¹¹ Nitohanihate cureein leechaneein itolere cache coaraeniha Cana Coaunerane jaun.

¹² Satiin Jorioniheichuru- nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi coitucuhelanaala onacaaurute, nii rauhi colane oorureein. Nii rijijieein techu Jorioocuru, nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi sirichuruhane jaun, inae raotojoein coitucuuruhane saijieein osaque nesarucuruhane jaun, nii acaauruhacha sirii rauhi aina cuaain colurujuenojoneein caseteco coaracurureein. ¹³ Coatiha nichoterinaain nii chuni nii rauhi aonaane saijieein tonoraelanaala nena. Nii rauhi aonaain, aitohane rijijieein tonoraain ichoaite laen, nii caje nichotereein.

14 Nete Jorioniheichuru, nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi coitucuurenihane saiijeein, nechu acaauru ichaoneein nii rauhi aitoonjoa ichacuruha suujua caje rocohinne, jelai tein nitohaniha acaauru rai rauhine jaun aihurureein. ¹⁵⁻¹⁶ Nii jaunte, acaauru nerurujua caje inanacareein nii rauhi acaauru suujua cuhane acaauruhacha sirii. Acaaurute baaso ichaain, caohacha ichaain, naaonjoaunruhane coitucueratereein acaauru suujua inae saa cana janonaane bana, Calaohi Jesocurisito aina cuaain satiin suujua cuhane asinojoneein cachaauruhacha ichai coitucuerateein rucuhereein Cana Coaunera, caa inara rai aitiin inara relaanune rijijieein.

Moisesa rai rauhi rijijieein niha nocoetocuruha Jorioocurune

17 Iite niqui Jorioneeine jaun, Moisesa rai rauhi coitucuhin, aina inae necoasitaain Cana Coaunera aina niha nocoetohi. ¹⁸ Inarate niqui Cana Coauneraacha jerei coitucuhin, itolere caohacha nejesina janijiin coitucueratiha ii que nii rauhine jaun, itolere caohacha coitucuhi. ¹⁹ Nii ainate maosaneein nenea rijijieein cha coaraelanaala nenacaauru, ²⁰ cha coitucuelanaala nenacaauru, naaonjoainuri relaain neeine coina jatoroaain niha nocoetohi, ii Cana Coaunera rai rauhi coitucucuhine jaun. ²¹ Nitohaneein leochaauru relaeraneein neeine saiijeein, chanuna jana chaen ii raajenihane ii suujua coaraain relaanaa naineneei. “Coa asijiauha,” naain ereeine saiijeein chanuna asijiauhi. ²² Chaen techu, “Nainihej nejelau

ene aina ichaoha cachaneta,” naainte ereei niqui. Chanuna jana chaen, ii nejelau ene aina ichaohi. Chosichuru ecaantooru quete niqui jaolecoha nocoetohi. Chanuna jana chaen nii saijieein, acaauru rai Teenforo asaae coretiin nenacaauru ecaantooru basijiauhi. ²³ Cana Coaunera tenojoi rauhi tonoraain cha chaain ichaonaa rijijieeinte niqui ereereequi. Nete rai rauhi tonoraain cha chaeneeine jaun, baasoneein Cana Coaunera coaratiha aitohi. ²⁴ Nii quete esinae rauhijiriin nitohaneeichene que: “Inara Jorionequichenete Cana Coaunera que jaoleconaneein Jorioniheichuru terateeiche,” naain laenanohineein ne, Cana Coaunera Quiricha kuhane.

²⁵ Esinae rauhijiriinte niqui nelate Moisesa rai rauhi tonoraain nihane, rai jaberoco macohi cari saerateein niha cachane. Nete nitohanein nihane saijieein, nii rauhi tonoraain ichoaenihane, nirijieein jaberoco macohi saeratelanaala nena cache rijijieein ne. ²⁶ Nete laen Jori-onihechuru, rai jaberoco macohi saeratelanaala neeuruhane saijieein, nii aitoha rauhine rijijieein tonoraain ichaaoruhane, jaberoco macohi saerateein nena cache rijijieein coanojoinecurureein. ²⁷ Nii jaberoco macohi saeratelanaala nena, nii aitoha rauhine rijijieein tonoraain ichoaite, nii rauhi siriin rai jaberoco macohi cari saerateein neeuruhane saijieein nii rauhi siriin tonoraelanaala nenacaaru colurujueeurureein. ²⁸ Nitohanihane jaun, coatiha esinae rauhijiriin Jorio esine nihei nii jaberocohacha que Jorio nihane coarateein nena. Niheichu coatiha Jorio

nihei nii jaberocohacha macohi cari saeratera. ²⁹ Esinaen rauhijiiriin Jorio esinete, satiin rai suujua cuhanene maajeein aca ne. Nii jaunte, rai suujua caje coauneen coacuhin, rai jaberoco macohi saeratihane latelanaala Jorio esine neen ne. Coatiha laenanohineen niha rauhine lateein aihei. Niite Cana Coaunera Suujue ichanohineen ai. Nitohaneen ichoai cacha, coatiha rijijiei cacha caohacha ichaane coitucuhane coina coujuhin coarana nainerinaain. Leinjiin Cana Coauneraachate rai nichao coujuhin coaraain coitucureein.

3

¹ Nitohanihane jaun, chaque nelate Jorio neen, cana jaberoco macohi cari saerateen, naaonjoaain nihacane. ² Araai laurii cointate niqui nelate Jorio nihacane. Jauriaanejeeinte, Jorioocuru rai nere beratelu Cana Coaunera, esenetaauruhane coina. ³ Aihane jaun chachareein nii naitoonjoa rijijieein neeurenihane coreniha. Nii naitoonjoa rijijieein neeurenihane corenihanacha, aitohane jaan ichaenerichaain Cana Coaunera. ⁴ Aihei jerihane. Cana Coaunerate, casajenetooruha satiin cachaaurune nihanatiin, itolere bana naitoonjoa rijijieein cha chaain nereen. Nitohanerichaaine quete:

“Inae cuu tihane banate,
 esinae rauhijiriin aitohine rijijieein
 chachaaine coitucuurureein.
 Nii banate,
 ii esenetaauruhi casetecaai nohanelanaalane
 coitucuurureein.

Nitohaneeinte
joanreein ii colurujuera amuritoriquiin,”
naain ne laenanohineein Cana Coaunera
Quiricha inoausi cuhane.

⁵ Nete nitohaneein aitocuruha tabaaurune
rijijieein canaacha ichai baaso, jataain
necaohachaa Cana Coaunerane coaratihane,
chanuna jana chaen nii baaso ichacaachene
coreniha cana casetecae Cana Coaunera. Nete
nii baaso ichacaachene coreniha cana casetecaa
Cana Coaunerane nihanatiin baaso icharaniha
bena nainenihacache. ⁶ Coatiha nitohanihei.
Nitohaneein baaso icharanihane, coatiha satiin
chauratane que nenacaauru cachaauru ichao
cojuhin coaraain rucuhena nainerihei.

⁷ Nitohaneein nohaniha cachane aina jataain
necaohachaa Cana Coaunera beeichene saijieein,
chanuna jana chaen osaaotoha canu beeiche.

⁸ Nitohanihanete satiin baaso icharichaache,
niha caohachane coina. Niritiinte, cacha
relaa canacaanu beeure, nech u acaauru
esenetaain, canu que jaolecooruhane coina. Nete
niritiin erenacaauru cachaauru inae caseteco
coaracureein.

Satiinte cana osa ujuaihoneein nihacache.

⁹ Chatonaain chaainti coaauquiche. Cana Jo-
rio nichaachenena, Jorio niheichuru amurijiriin
cacha caohachaneein nihacache. Aihei jeri-
hane. Inae inaraque, Jorioocuru, Jorionihe-
ichuru, naaonjoainunru aina satiin osaaonaneein
nihacachene coitucueratihacaanu. ¹⁰ Nii quete:
“Nihei chuni cacha,
canu rai caohacha ichaain nei.
Nihei caohachanainejeein leinjiiniji.

11 Nihei leinjiiniji

Cana Coaunera coacuhin
caohacha coitucuhin ichara.

12 Satiinte

baaso jeloon suujua cuaain
caohacha ichana coacuelanaala
baaso ichacure.

Nii jaunte

nene leinjiiniji caohacha ichara.
Nihei caohacha nainejeein leinjiiniji.

13 Acaauru rarote

leeinjiin calani ne,
neforaca atanebanane rijijie.
Jana acaauru lelete,
enaacha cacha coritaauruhane jaaneein ne.

Acaauru ujuaete,
aiha acano catu corane rijijieein
cacha cunaitaeraniha ne.

14 Jana acaauru ujuaae cajete
enaacha mituhe cacha cotaain,
nechu aansainiha beeuruha ne.

15 Enaachate

sonajaain jaaonaa
jerecuruhane jaun
cuhin sonajaain jaaore.

16 Amuuruhane jaaunrute
aansijiiniji cautijiaelanaala
niicha eruuri itajeeure.

17 Nii jaunte,

chabana caohacha ichaain,
raotojoein ichaonaa nainecurene.

18 Nii chabana

acaauru casetecarichaain
Cana Coaunerane que
coacuhin casihuruhi,”

naain ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha cuhane.

¹⁹ Nete satiin nii rauhi aitoonjoan tonoraain nenacaauru netonai, osaaonaneein neeuruhane coitucuhin neeuruhane coina aitoa nii rauhine coitucuhacache. Aihane jaun cacha coujuhin coaraa Cana Coaunerane bana, nerinaain nii que tonaain erenaa nainei. ²⁰ Nii jaun coatiha rauhi tonoraain necaauru nihanatiin, nii rauhi tonoraauruhane coreniha acaauru osa caje ichoteratenajarinaain Cana Coaunera, nii rauhi, esinae rauhijiriin osaaocaachene coitucunaa coinaacha nelatihane jaun.

Esenetaacachene aina cuaainchate nichoterichaacheein

²¹⁻²² Nete laen, inae ena nii rauhi colane cana ichoteraterichaaaine coitucuerate Cana Coaunera. Niite coitucunaa nainichaache, nii rauhi aina nere beracuru *profetacuru* laenanohi ereretaain coaraain. Leinjiin Jesocurisito esenetaacachene aina cuaainchate naine, cana osa caje cana ichoteratiha Cana Coaunerane. Nii rijijieein techu, satiin esenetaain nenacaauru netonai ichoteratereein. ²³ Satiin osa que nesarucuruhane jaunte, Cana ichoteraneein niha Cana Coaunerane saijieein que jaolequiin neeure. ²⁴ Nete jataain cana belaitohane jaun, Jesocurisito aina cuaain inara ichoterate core colane Cana Coaunera. Coatiha rai caohacha ichaain neeichene jaun, inara ichoteratihei Cana Coaunera. ²⁵ Nitohaneein jeriha Cana Coaunerane jaunte ohelu Jesocurisito, rai coichana aina cuaain cana osa aninoaain, cana que suujua acatena nainihane coina. Nechu

queecha jaequiin nihacachene corenihachate, cha ujuaihonelanaala nenea rijijieein cana teein cana coaraane coitucuerate Cana Coaunera, ²⁶ esinae rauhijiriin luhecotariin cha coetana inaenihane jaun. Enate esinae rauhijiriin caohacha ichaain, canaacha ichai ujuaihoneein nenea caje satiin Jesocurisito esenetaeranichaachene ichoteratihane coarate.

²⁷ Nitohanihane jaun, coatiha chaelai que nelatihei Cana Coaunera coitucuhin rai caohacha ichaa nocoetiin necoasitaa cachane. Nii necohasitanajate, caohacha nainejeein nitaje. Aihane jaun coatiha nii rauhi tonoraane coreniha, osa caje nichoteein nihei chuni cacha. Nechu Cana Coaunera esenetaane corenihate nichoteein ne cacha. ²⁸ Nitohaneeinte, nii rauhi tonoraain nihacachene, cana ichoteraterichaaine coina aitelanaala esenetaacachene coreniha osaaocaachene caje cana ichoteratihane coina aitoha Cana Coaunerane coitucuhacache inae.

²⁹ Leinjiin Jorioocuruhacha Coauneraneeinna niha Cana Coaunera. Tana satiin lauri lauri nenacaauru cachaauru netonai Coauneraneein nihane. Aihanete ne. Satiin lauri lauri nenacaauru netonai Coauneraneeinte ne Cana Coaunera. ³⁰ Coatiha nihei nii baiha chuni Coaunera. Acate rai jaberoco macohi cari saeratelanaala neein esenetaeraaurune maajein ichoterateraneein ne. ³¹ Nitohanihane jaunna, nii canaacha esenetai esenetaacachene jaun, inae chaque nelateniha nii rauhi. Coatiha aihei. Nii ainate esinae rauhijiriin nelatiha nii rauhine que aitocoaache.

*Cana Coaunera esenetaa Abaraaunne que ere-
naa*

¹ Nitohanihane jaun, tonarihacache cana foeratera inoansi Abaraaun que. ² Esinae rauhijiriin caohacha ichaane coreniha, osa caje colunohineein nena raane rijijieein teein raa Cana Coauneranete laen caohachare caohacha icharanihane que aitoha Abaraaunne. Nete neniha leinjiinniji caohacha icharane jaun, caohacha icharanihane que aitoha cachane rautaene Cana Coaunera. ³ Nitohanihane quete: “Esenetaa Abaraaunne jaunte, osa caje colunohineein nena raane rijijieein teein rae Cana Coaunera” naain laenanohineein ne Cana Coaunera Quiricha cuhane. ⁴ Chunocoha amihaneein nihane jana, rai coreteraa nii rai namihaneeonne, coatiha que nirijieein joareein coreniha belaiha rai tihei nii coretera. Nii rai namihaneeon coretihane jaante, nii namihaneeon cainaeraniha rai tenojoi ne. ⁵ Nete laen Cana Coauneraacha que jaaequiin neein esenetaera, nii esenetaaneecha coreniha osa caje colunohineein nena raane rijijieein teein rae Cana Coaunera, niicha ichai coreniha rai cha chaain neeuruhane que airijiin. ⁶ Nitohaneein osaaocane nihanatiin, esenetaain niha cachane, osa caje coulunohineein nena neein teein raa Cana Coaunerane quete:

⁷“Rachoojoeeinte neeure,
baaso ichajeiin osa que nesarucuruhane niha-
natiin,
osa caje coulunohineein
nenaaneein teein
Cana Coauneraacha ranojoinunri.

⁸ Rachoojoeeinte ne,
 nii nichotena cache,
 rai nosa coreniha
 casetecaenerichaa in Cana Coaunerane jaun,”
 naain niha erenaane rijitoojoein aitelu cana
 inoaensi Rabiri amure.

⁹ Rai jaberoco macohi cari saerateeurera
circuncidacuru raaicha aitenihanena,
 nirijieein rai jaberoco cari saeratelanaala
 nenacaauru raine maajeein niritiin niha nii
 erena. Inae acaihaniji que esenetaaneecha
 coreniha osa caje coulunohineein nena raane
 rijijieein tein Abaraaun raa Cana Coaunerane
 coitucuhacache raotojoein. ¹⁰ Chatohaneein
 niha Abaraaunne jana osa caje coulunohineein
 nena raane rijijieein raelu Cana Coaunera.
 Inae rai jaberoco macohi cari saerateein nihane
 janana osa caje colunohineein nenaaneein tein
 raalu Cana Coaunera. Coatiha aihei. Jaiti rai
 jaberoco macohi cari saeratenihane janate raelu
 Cana Coaunera. ¹¹ Inae nitohaneein osa caje
 colunohineein nena raane rijijieein tein raa
 Cana Coaunerane baihate laen, nii cojunacanu
 que rai jaberoco macohi cari saeratelu Abaraaun.
 Nitohanihane jaunte, satiin rai jaberoco macohi
 cari saeratelanaala neein, osa caje colunohineein
 nena rijijieein neeururichaine esenetaeraauru
 netonai inacaneein ne nii Abaraaun. Nii
 rijijieein techu, nii esenetaauruhane coreniha
 osa caje coulunohineein nena raane rijijieein
 ranajae Cana Coaunera. ¹² Jerichanejeein
 techu, jaiti rai jaberoco macohi cari saerateein
 nelanaala, esenetaalu Abaraaunne rijijieein

neenin esenetaeraauru cachaauru inacaneein ne nii Abaraaun. Nii rijijieein techu, jaberoco macohi cari saerateein neenin, nii aihalune rijijieein esenetaeraauru netonai inacaneein ne nii Abaraaun.

Esenetaacachene aina cuaainte, cana rai naitoonjoa tereein Cana Coaunera.

¹³ Cana Coaunerate Abaraaun rai aitelu, rai nefoerateeuru aina nirijieein core colane acaauru rai chauratane tihane, neroraneein neeruhane coina. Coatiha, Moisesa rai rauhi tonoraain niha Abaraaunne jaun, nii rai chauratane tihane coina aitohilu Cana Coaunera. Nechu esenetaane jaunte, nii rai chauratane tihane coina aitiin, osa caje coulunohineein nenea raane rijijieein tein raelu. ¹⁴ Nii rauhi tonoraeraauru, nii Cana Coauneracha tenaa jerei raeranuneein neeuruhane jana nihane, coatiha chaque nela-teein nerihei nii canaacha esenetai. Inacojoeinte esenetarichaache, nii tihane coina aitohalu Cana Coaunerane jaan nihanatiin cana raineen nerihei. ¹⁵ Nii rauhite cha ujuaihoneein caseteco coaracaachene coina nenaaneein ne. Nii niha rauhine colane nerihei cha ujuaihoneein caseteco coaraane rai nei.

¹⁶ Nii jaunte satiin nii rai nefoerateeuru aina Abaraaun rai niicha teeni tiha core colane esenetaauruhane aina cuaaine coina aitelu Cana Coaunera. Aihane jaun, coatiha nii rauhi tonoraeraauru raaicha nii tihane coina aitohilu Cana Coaunera. Acate esenetaalu Abaraaunne rijijieein, satiin esenetaeraauru raineen nenea ne. Nitohaneein esenetaane jaunte, satiin cana inacaneein ne Abaraaun.

¹⁷ Rai Quiricha Inoainsi cuhane: “Canune, arajii lauri lauri nenacaauru cachaauru inacaneein ii tereeunni” naain rai aitohalu Cana Coaunerane rijijieeinte, nii Abaraauncha esenetai Cana Coaunera, onacaauru rai ichaonaa teein, jaiti coaunanojoinelanaala nenea, naaonjoainuri Coauneraneein nenea ne.

¹⁸ Inae calaohirichaainne esenetaeniha Abaraaunne janate: “Arajii lauri lauri nenacaauru cachaauru inacaneeinte neriquiincha” naa rai Cana Coaunerane esenetaain acaacha cohajihane jaunte, acauru inacaneein ne Abaraaun, “Caa jeeonihate cuurureein ii nefoerateeurura” naain que arasijie coarateein rai aitohalu Cana Coaunerane rijijieein. ¹⁹ Inae lefasha jaanacaneelalajeein ichaohane jaun, inae rai comasai Sara aina jiniiquin biinaaneein, leinjiiniji canaanai sirilanaala ooruhane rai neuru saijieeinte, nii rai aitoha Cana Coaunerane esenetaane jianenelu Abaraaun. ²⁰⁻²¹ Nitohaneeinte, esenetaane jianena coacuelanaala, jelai amuritoheriin esinae rauhijiriin nii rai naitoonjoan icharihani Cana Coaunerane esenetaane jaun, Cana Coaunera corojeein, acaacha cohajeein nelu Abaraaun. ²² Nitohaneein esenetaane jaunte, osa caje coulucohin raelu Cana Coaunera.

²³ Coatiha nii esenetaa Abaraaunne jaun, leinjiin acaacha raane coina aitiin laenaeratiheilulu Cana Coaunera, ²⁴⁻²⁵ cana netonai quete aitiin laenaeratelulu. Nii jaunte, cana netonai esenetaacachene jaun, cana colucohin cana netonai rae Cana Coaunera. Satiin cana osa coreniha cana coreenraniha ohalu. Cana osa ujuihoneein nenea caje

cana mitaeranu que Cana Curuanaa Jesocurisi-
tone esenetaacachene jaunte, cana netonai rae
Cana Coaunera.

5

Inae cha ujuaihoneein nihaacache.

¹ Aihane jaunte, esenetaacachene coreniha Je-
socurisito aina cuaain inae cha ujuaihonelanaala
Cana Coaunera aina raotojoein nihacache. ² Nii
Jesocurisito esenetaacachene aina cuaainte, cana
coroatajane Cana Coaunera. Nii ainate cana
suujua letono ichana coacuelanaala rachoojiha-
cache, rai Cojoanonaa que nerichaacheeinne co-
hajein. ³ Coatiha acaacha nihei. Nii rijijiein
techu, necairichanaa coaracaachene nihanatiin
rachoojoein nihacache, nii necairichanaa aina
cuaain jelai amuritoheriin laraajiin itolere abaan-
taain nihacachene coitucuhacachene jaun. ⁴ Nii
necairichanaa abaantaain laraajiin nenaate, inae
esinae rauhijiriin ijiin neein canaacha cohajei
cohana nainerichaachein. ⁵ Nii canaacha co-
joai coatiha inacojoein cohahaacache, rai Suujue
cana rai niicha tei aina cuaain jataain cana be-
laiha Cana Coaunerane jaan nihane jaun.

⁶ Nitohaneinte, cana osa caje nichotena
nainelanaala nihacachene jana, inae
cojoinaca que turuhane jana, cana baaso
icharanichaachene coreenraniha ohelu
Jesocurisito. ⁷ Coatiha nerihei chuni, leocha
cacha baaso ichara coreenraniha nesohin
nijioaenrateein nei. Niheichu caohacha
ichara cacha coreenraniha nihanatiin nesohin
nijioaeratenaa nainihe chuni. Coaraain aihane

nihane chachu jerihane, leinjiin caohacha ichara cacha corenranaha neshin nijiaoeraterere chuni. ⁸ Nete jataain cana belaitohane coaratiha, cana osa coreniha oha rai Calaohi Jesocurisitone coina letoaelu Cana Coaunera. ⁹ Inae nitohanein cana osa coreniha ohalu Jesocurisitone jaun, inae cha ujuaihonelanaala nihacachene jaunte, nii amuritoheriin aina cuaain caseteco caje nichoterichaacheein. ¹⁰ Nitohanein jaiti que nejeratenaaneein nihacachene jana ohalu rai Calaohine aina cuaain, aina raotojoein jiniiquiin nihacachene coina ichaalune jaun techu, nii amuritoheriin cana ichoteratereein Cana Coaunera, inae cana que suujua acatihane jaun. ¹¹ Coatiha niicha nijihe. Rai Calaohi Jesocurisito aina cuaainte, Cana Coaunera coroaecaache. Nii Curisito, Cana Coaunera que nejeratenaaneein nihacachene caje, aina jiniiquiin raotojoein cana teranein nena nihane jaun.

Adaan aina Jesocurisito

¹² Nii rijijieein techu, leinjiin cacha caje nunuhetein caa chauratane que turuhin nelu osa, cacha itajeranu que. Nii cacha itajeranu onaate satiin cachaauru lomohelu, osa que nesarucuruha satiine jaun. ¹³ Nitohaneinte jaiti neniha Moisesa rai rauhine jana, inae nii ajiniha nesilu chauratane que osa. Coatiha niqui coitucueraailu nii osa, jaiti neniha nii rauhine jaun. ¹⁴ Nii jaunte nihalu Adaane caje coaanein nihalu Moisesane que tiaaojoain osa que nesarucuruhane jaun, ohin nitaje rai neeurelu satiin cachaauru. Coatiha niqui, leinjiin rauhi tonoraain neeurenihane coreniha osa que

nesaruhin neeuruhilu aiha Adaane rijijieein. Charijieein teeinti, nii jaurianejeein nenea Adaan-jauriaanejeein osa raain nelu, nii rijijieein techu, nii Adaan amurijiriin nenea canaacha cohajei- leinjiin cache ichaonaa turuaain nelu.

¹⁵ Nete nii Adaancha ichai nii chaque nelateein nedae ne, amurijiriin jataain nelatiha nii cana belaiha cana rai Cana Coauneraacha teine jaun. Nitohaneeinte baaso ichaa leinjiin cachane coreniha, satiin osa que nesaruhin nitajenaneeein neeurelu satiin cachaauru niqui. Nete core colane cana belaiha cana rai leinjiin Jesocurisito aina cuaain Cana Coaunera tenojoi, nii amurijiriin nelateein, satiin cachaauru rai caohacha ichaeraneein ne. ¹⁶ Nii naosatiha leinjiin Adaane jaan, coatiha chaque nelateein nedai, nii cana belaiha Cana Coaunerane jaan aina cuaain. Nii jaunte niqui, leinjiin cache osa coreniha, satiin caseteco coaracuruhane rai neeurelu cachaauru. Nete nii cana rai niicha tei aina cuaain, nosa que namuritiin niha cachane nihanatiin, inae nii ujuaihoneein neureniha cachaaurune coina aitelu Cana Coaunera. ¹⁷ Nitohaneein leinjiin cache coreniha, cachaauru que niicha ichana nainei ichaain satiin cachaauru itajiha nii on-aane jaunte, nii amurijiriin niicha ichana nainei ichacurureein, jataain acaauru belaitohane jaun, Jesocurisito aina cuaain enachasine ichaonaa que ichaohin neeuruha nii core colane osa caje Cana Coaunera roconojoinunru cachaaurune coina.

¹⁸ Charijieein teeinti, osa que nesaruha Adaane coreniha satiin cachaauru caseteco coaracuruhane rai neeurelu. Nii rijijieein

techu, caseteco coaracuruhane rai neeuruha cachaaaurune jana, niicha ichai aina cuaain, jianacoon osa caje cacha rocoheranu ichaonaa uhaain turuhelu Jesocurisito. ¹⁹ Nitohaneeinte erenaa tonorae niha Adaaneecha coreniha arajii cachaauru osa que nesarucurelu. Nii rijijieein techu, erenaa tonoraain niha leinjiin cachane coreniha, jianacoon neeurureein cha ujuaihonelanaala arajii cachaauru.

²⁰ Moisesa rai rauhite niqui, osa que nesaruhane coitucuhin jianiha cachane coina nenaanelu. Nete nii saiijieein aina jelai amuritoheriin osa que namuritocurelu cachaauru. Nete nitohaneein jataain osa que namuritocuruha cachaaaurune jana, jeelai amuritoheriin jataain cachaauru belaitohane coarate cana que Cana Coaunera. ²¹ Charijieein teeinti cachaauru lomohin ne osa, cachaauru atinaain itajihane coina. Nii rijijieein techu itolereneein cachaauru lomoritin ne, nii osa caje cacha mitaeranu que cacha belaitohane jaan Jesocurisito aina cuaain ichaonaa satonohelanaala nena Cana Coaunera tenojoin.

6

*Osa coreniha onaaneein nihacachene nihanati-
inte, Jesocurisito coreniha ichaorichaacheein.*

¹ Aihane jaun chajana icharihacache. Osa que nesarujueeinna ichaorichaache, jelai amuritoheriin cana belaiha Cana Coaunerane coina.

² Aihei jerihane. Inasiina inae osa jianein

ichaonaa saijieein, nacoauneein osa que nesaru-
jueein ichaorichaache. ³ Tana inae cana baoti-
saauruhane aina cuaain, aina jiniiquiin o caje
ichanaalu Jesocurisitone rijijieein inae nihacach-
ene coitucuhichene. ⁴ Nitohaneeinte Jesocurisito
aina jiniiquiin cana jaberoco conauteraneein ne
cana baotisaauruhane jaan. Aina ohin, nii o caje
ichatihalu, jataain itolere niicha ichana nainei
ichaain Cana Coaunerane rijijieein, cana netonai
nii onaa rijijieein nenea caje enachasine ichaonaa
que ichaohacachene coina.

⁵ Aihane jaun inae aina jiniiquiin onaa
rijijieein nihacachene jaunte, o caje ichanaain
nihalune rijijieein cana netonai aina jiniiquiin
cana o caje ichanaain nerichaacheein. ⁶ Nii
jauriaanejeein cana ichao que ichaohacachelune
jaante, inae Jesocurisito aina jiniiquiin coroso
que tenojoineein itajenojoi nelu. Nii cana
ichao rijijieein ichaohin naosatenaanaja
itajenojoineein nihane jaun, inae nainihe
cana saruha osane rijitojoeein nacoauneein
neosatihajeein nihacachene. ⁷ Leinjiin cacha
inae ohane, inae nacoauneein naosatenaa
nainihe. ⁸ Nii rijijieein techu inae Jesocurisito
aina onaanein cana jaberoco tihacachelune
jaun, aina jiniiquiin ichaorichaacheeine
cohajihacache. ⁹ Chaen techu, inae onaa caje
ichanaalune jaun inae nacoauneein ohenerihani
Jesocurisitone coitucuhacache, inae aina
chachana naineniha onaane jaun. ¹⁰ Nii ohalu
Jesocurisitonete, osa itajeranu que lesajeeincha
ailu, inae chabana nacoauneein ohenihane coina.
Nete laen inae enene, Cana Coaunera rai ichaonaa

que ichoae. ¹¹ Nii rijijieein techu, inara netonai osa coreniha onaneein inara jaberoco teein, Cana Coaunera rai ichaonaa que Jesocurisito aina jiniiquiin ichaohichene caohachae.

¹² Aihane jaun jiaonriha nenacaeneein inara jaberoco ohane rai nenea amuritonaa jeriha osane rijitjoeein, inara jaberocohacha jerei ichaain neeichene. ¹³ Jiaonriha inara jaberoco aina cuaain niicha jerei baaso ichaa osane coina, rai inara jaberoco teein neeichene. Nitohaneein nenea coacuelanaala, ohin caje ichanaain ainaa rijijieein, Cana Coaunera rai inara jaberoco teeuchete, coujuriu Cana Coaunera rai caohacha ichaeraneein neeiche. ¹⁴ Nitohaneein neeichene, coatiha inae inara amuritonaa nainerinaain osa, inae Moisesa rai rauhi aina nelanaala, inara belaiha Cana Coaunerane jaancha aina neeichene jaun.

Jaiti osa aina ichaonaa bana

¹⁵ Nitohanihane jaun chatohanerihacache. Inae Moisesa rai rauhi aina nelanaala, cana belaiha Cana Coaunerane jaan aina nenea jaunna, osa que naosatihajeein ichaorichaache. Coatiha aihei. Nainihe nitohaneein ichaohacachene. ¹⁶ Inarate raotojoeein leinjiin fatoroon letononeein rai niicha jerei ichaquichene coina aina cuhin neeichene, leinjiin acaacha letononeein rai nere tonoraain neeichene coitucuhiche. Nii rijijieein osa letononeein nenea jeriquichenete, ohin nitajeeichene rai neriquicheein. Jana Cana Coaunera esenetaain, Aca jerihane rijijieein neeichene coina ichohichenete, rauhijiriin

ichaonaa esine que ichaoriquicheein. ¹⁷ Nete jataain caohacha ichae Cana Coaunera, inae inara jauriaa osaacha sacurejetocoichene jianeein, inae inara suujua aina cuaritaain inara relaacaanune jaan tonoraain acaacha esenetaain neeichene jaun. ¹⁸ Nitohaneeinte osa letononeein neeichene caje, inae jianacoon neein rauhijiriin ichaonaa esine que ichaonaa tera letononeein ichaohichene coina neeiche.

¹⁹ Aitoha joareein cachane rijitjoeeine caa inara rai beebejeeun, jaiti joareein cacha rijijieein neeichene jaun coitucunaa nainesineeichene coataa. Charijieein teinti inara jaberoco teeichelu nii baaso icharaneein nenaana rai, aina cuaain baaso ichaane coina, nii rijijieeinchu nii inara jaberoco teeuche nii caohacha ichaera rai, aina cuaain caohacha ichaane coina.

²⁰ Jaiti osa letononeein neeichene bana, coat-
iha nii rauhijiriin ichaonaa esine rai cha chaer-
aneein ichaoheechelu. ²¹ Nete inara ichao rai
caohachanu erunaa naineneeichulune jaun, ohin
nitajeeichene coinaacha inara sarueranihalu nii
baasone jaun, inae enene taolu inara ichao co-
ejeein ichaohiche. ²² Nete laen inae enene,
inae nii inara osa letononeein neeichene caje
jianacoon neein, jeriha Cana Coaunerane rijijieein
inaraacha ichai ichaain neeichene coina
jatoroain neeiche. Niite laen jataain inara cao-
hachanu que ichaquiche, Cana Coaunera que
banijiaain nena ichaonaa que ichaoha aichene
jaun, chabana satonoelanaala nena ichaonaa
rariquicheein. ²³ Nii inara osa inaraacha sacuhite,
nechu inara rai onaa teein, inara itajeranu que

nelu. Nete laen, nii ena inara belaiha Cana Coaunera tenojohin, ichaonaa sanaacharanejeein cana Curuanaa Jesocurisito aina jiniiquiin ichao-hichene teraneein nereein.

7

Inae nisirihateein nihane aiha cachane rijijiei que erenaa

¹ Canejeraauru, inarate raotojoein Moisesa rai rauhi coitucuhin neeiche. Nii jaunte nii rauhi, jaiti ichaoha cachane tonohanau rai nelatejeeane coitucuhiche raotojoein.

² Coaracuche nachuhinti, nii rauhi, leinjiin ene nisirihateein nihane, oha nii lanane reeintiaajeein ainaacha ichaohane coina aitohane. Nete inae oha nii lanane, inae nii rauhi lanaacha aina ichaohane coina aitohane caje jianacoo ne nii ene. ³ Nitohanihane jaunte niqui, jaiti ichaoha rai lanane tonohanau, leeocho quicha aina niicha jerei ichaane, osa que nesarurichainne que aite nii rauhi. Nete inae oha nii lanane, inae leeocho quicha raane nihanatiin osa que nesaruha aihane que aitene nii rauhi.

⁴ Nii rijijieein techu inara netonai inae Jesocurisito o aina cuaain rauhi caje nichoteeichene jaun, inae inara aina cha chana nainene nii rauhi. Nitohaneente inae nii o caje ichanaai nanaa Jesocurisito raineen neeiche. Inae nitohanihane jaunte, jataain Cana Coaunera notaracae rai jataain nelateinneen ne cana ichao. ⁵ Jaiti joareein cacha rijijieein naosatihajeein ichao-hacachene banate, cana jaberoco aina cuaain

baaso coacuhi baasohacha ichajeein nihacachene jaun, inae ohin nitajihacachene rai nihacachene coaratihā cana quene coinaacha nelateein nelu Moisesa rai rauhi. ⁶ Nete laen inae ena aitoha rauhine tonoraain naitoonjoaacha ichajeein nihacachene itajeein jianichaache. Inae colane jianacoon neein, Cana Coauneraacha jerei ichajeein, rai Suujue tenojoi ichaonaa que ichaohacache, raujiaain inoanlu rauhi laenanohineein nena tonoraain ichaohacachene jianein.

Moisesa rai rauhi colane osa coitucuhaacache.

⁷ Nitohanihane jaunna osa que cana saruhane coina nihalu rauhine que aitorichaache. Aihei, coatihā osa que cana saruhi Moisesa rai rauhi. Nihalu nii rauhine colane, coatihā “Naaonjoaite osa ne” naain coitucurihaanulu. Niheichu: “Jionriha chamute cachacha sirii jereein coaraain que necoelaaine,” naain biha nii rauhine colane, coatihā chabana nii coitucurihaaun. ⁸ Nete nii rauhi aina cuaain nelararajiaain, nechu itolere baaso coacuhin aca jerihane rijijieein ichacaaunne coina canu sarue nii osa. Nii rauhi colane nerihēi naosateein nihane coitucuhin nei. ⁹ Nii jaunna jaiti neniha rauhine jana, “Caohachaaanne ichaaon,” narejetoonlu. Nete, inae niha nii rauhine aina cuaain canu ichao coaraacaaunne jana, ohin nitajenaaneein niha canu ichaone coitucuunlu. ¹⁰⁻¹¹ Nitohaneeinte, canu rai ichaonaa telanaala, ohin nitajihanune coina, cacha itajera rai canu te osa, nii rauhi aina cuaain nelararajiaain canu coritaain canu itajihane coina.

¹² Nii inara rai aitocooaunne rijijieeinte, nii rauhi leinjiin acaneein ne. Chaen nii rauhi

naitoonjoante casajenelanaala jataain caohachaneein nena ne. ¹³ Nitohanihane jaunna, nii caohacha ichara canu ichao itajeriha. Coatiha aihei. Nii osa te, esinae rauhijiriin osa nihane coaratiha canu quene coina caohachaneein nena rauhi aina cuaain canu atinaain canu itajelu. Nitohaneeinte jataain banejelanaala baasoniha naosatenaane coitucuerate canu que nii rauhi.

¹⁴ Raotojoeinte Cana Coaunera tenojoineein niha niicha tei rauhine coitucuhacache niqui, nete canu jaberoco, osa letononeein nihanune jaun, itolere bana baaso ichaaun.

¹⁵ Chanuchaainti nitohaneein neeun. Coatiha canuhacha ichai coitucuhin ichahaaun. Nena laen, enaacha canuhacha ichana nainihei ichaaun.

¹⁶ Nii canuhacha ichana jerihei ichacaaunnena laen, aina cuaain jataain caohacha icharaniha nii rauhine coitucureeun.

¹⁷ Nitohanihane coatiha canu raajenihane ichahaaun, canu jaberoco cuhane nena osate nii ichae.

¹⁸ Nii joaenreein cache rijijieein osaaotohanune jaunte, canu jaberoco cuhane neniha caohachane jaun, caohacha ichana jerichaaunne nihanatiin ichana nainesineeun.

¹⁹ Nii jaunne caohacha canuhacha ichana jerei ichaelanaala, baaso canuhacha ichana jerihei ichaaun.

²⁰ Nitohaneein canuhacha ichana jerihei ichacaaunne, coatiha canu inae nii ichahaaun. Nii osa canu suujueniha nenaate ichae.

²¹ Nii ainane caohacha ichana jerichaaunne nihanatiin, itolere bana baaso nejesinaacha ichacaaunne que inae naihaaun.

²² Canu suujua cuhanena niqui Cana Coaunera

rai nii rauhi rautatoon. ²³ Nete canu suujua cuhane ne canu rai caohacha coaaucanunne caohatera. Acate nii osa rai rauhineein canu suujua cuhane neein baaso ichacaunne coina canu suujua sarueraneein ne.

²⁴ Cairichaaajoaanu nohane. Chajana nohane, nii canu suujua siriha onaane caje, jelai caje canu suujua rocore. ²⁵ Cana Coanera canuhacha corojete, rai Calaoi Jesocurisito aina cuaain nainere, nii caje canu rocohin nihane. Nete jaiti joareein cacha rijijieein nihanune jaun, jaiti canu rohecae osa. Inae satononejeeine Cana Coanera rai rauhi tonoraain nihanune coina aitoon.

8

Jeriha Cana Coanera Suujuene rijijieein ichao-hacachene

¹ Nitohanihane jaun coatiha inae caseteconein neeururinaain leinjiinniji Jesocurisito cachaneein Aca jernihane rijijieein aina ichaonacaauru. ² Nitohaneeinte Cana Coanera Suujue rai rauhi, Jesocurisito aina cuaain cana rai ichaonaa tera, cana atinaain cana itajihane rai niha osa rai rauhine caje cana rocoeraneein ne. ³ Rai nichaohacha sacuhin satiin osaaotooruha cachaaurune jaun acaauru aina cha ichana naineniha Moisesa rai Cana Coanera tenojoin rauhine janate, Cana Coanera laen nii Moisesa rai rauhicha ichana nainesiheilu ichaelu. Nii icharaanu quete leinjiin cacha rijijieein nena rai Calaoi letoaain nelu Cana Coanera. Nitohaneeinte turuhin joenreein cacha osaaona rijijieein, satiin cana osa amuritiin

coreniha ohelu cana amute cacha rijijieein Jesocurisito. ⁴ Nitohaneeinte ichaelu Cana Coaunera, satiin cana nii aitoha rauhine rijijieein tonoraain nihacachene, joaereein cacha rijijieein naosatihajeein ichaohacachene jianein, jeriha rai Suujuene rijijieein ichaonaa caina.

⁵ Joaereein cacha osaaona rijijieein ichaonacaauru cachaurute, joaereein suujua letonohacha ichajeein queecha coacuhin ichaaore. Nete laen jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein ichaonacaauru, Cana Coaunera Suujue jerenohicha que coacuhin ichaaore.

⁶ Nechu jeriha cana suujuene rijijieein coaaucaanete, ohin nitajihacane caina aihaca. Nete jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein coauncaane laen, jataain raotojoein ichaonaanaja que ichaohacane caina aihacache. ⁷ Nii jeriha suujuene rijijieein coacuhin ichaonacaauru cachaurute, Cana Coaunera que nejeratenaaneein ichaaore, jeriha rai Suujuene rijijieein nenea jerelanaala, niheichu tonorana jerecurenihane jaun. ⁸ Nii jaun jeriha osane rijijieein coacuhin ichaonacaauru cachaurute, Cana Coauneraacha jerei ichana nainecurene.

⁹ Nete laen inara, nitohaneein coacuhin ichoaelanaala, inae jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein coacuhin ichaohiche. Aihachu esinae rauhijiriin inara suujueniha niha Cana Coaunera Suujuene. Suujueniha Jesocurisito Suujue sirilanaala nenea cacha, coatiha Jesocurisito cachanihei. ¹⁰ Nete inara suujueniha niha Jesocurisito Suujuene, inara rai

ichaonaa tiha aicheein Cana Coaunera, inara osa coreniha inae ohin nitajeeichene rai neeichene jana, nii caje inara ichoterateein nihalune jaun.

¹¹ Nitohaneein inara suujueniha ichaoha nii o caje Jesocurisito ichateralu Cana Coaunera Suujuenete, nii jeelai Jesocurisito ichateralu ohin nitajeeichene rai neeichene caje inara ichateein inara rai ena nenea ichaonaa tereein nii Cana Coaunera Suujue inara suujueniha nenea.

¹² Aihane jaun coatiha cana letoaa cana suujuane rijijieein, leeochoauru osaaonaneein nenacaauru cachaauru ichao rijijieein ichaohacachene coina letononeein nihaacacheta canejeraauru. ¹³ Nitohaneein osaaona cacha rijijieein coacuhin ichaohichenete, ohichene bana nitajeriquicheein. Nete laen Cana Coaunera Suujue aina cuaain, nii baaso inaraacha coacuhi baaso itajeeichene, nitajenaacharanejeein nenea ichaonaa que ichaoriquicheein.

¹⁴ Jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein naitoonjoa ichajeein ichaonacaaurute, satiin Cana Coaunera calaohineein neeure. ¹⁵ Nii Cana Coaunera Suujue inaraacha ranojoin coatiha coasinacai nihei, osa rene coaiten cacha amaeranenihane jaun. Acate esinae rauhijiriin Cana Coaunera Suujueneein rai calaohineein inara terane. Nii rai Suujue canaacha rai aina cuaainte, Cana Coaunera coaucaachene naineein, “Ofa” naain coaucaache. ¹⁶ Nii jeelai Cana Coaunera Suujuete, cana suujue aina jiniiquuin ne, inae Cana Coaunera calaohineein nihacachene bihacachene coina. ¹⁷ Nitohaneein rai calaohineein nihacachene jaunte, nii cana

que niicha banihatei naitoonjoalu raeraneein nerichaacheein. Niite Jesocurisito aina jiniiquiin rarichaacheein, esinae rauhijiriin rai Cojoanonaa que nihacachene coreniha necairichaacachene.

Rai Cojoanonaa que turuhenu

¹⁸ Coatiha cha nihei, cau caa ena necairichaaecaachene jaan, cana rai caa baiha rai necaohacha niicha teeni aina teein coaracaane. ¹⁹ Itolere Cana Coaunera coaunanojoinurute, coitucueratenojoinecuruha Cana Coaunera calaohineein nenacaarune que turuhane luhecaain cohaje. ²⁰⁻²¹ Nitohanialu cana necoaauna, coaunanojoineein nihalune baiha cojiotanohineein nihalune jaun. Coatiha sujuua caje coauneein aca jerihane jaun nitohaneein niheilü. Cana Coaunera nitohaneein ichaane jaunte ailu. Nete osa que nesaruhin necairichanaa tabai que ichaohane caje mitanojoinerichaaaine cohaje itolere bana, jataain necaohachaaain jianacoon tenojoinecuruha Cana Coaunera calaohineein nenacaaurune que nena nainiha acaentonaine coina. ²² Nitohaneinte necairichaa canaanai cuna aina nebane rijjijeein, enanetojoein necairichaaeca nii Cana Coaunera coaunanojohne coitucuhacache. ²³ Coatiha acaacha necairichaa. Cana rai niicha teeni ajinchateranu que, rai Suujue tiha cana rai Cana Coaunerane saijieeinte, cananetonai necairichaacache. Nitohaneinte, Cana jaberoco netonai jataain mainajeein necairichae, inae rai calaohineein cana raain, ena nena cana jaberoco tiha Cana Coaunerane que turuhane cohajein. ²⁴ Nii canaacha cohajei corenihate,

ichoteratenojohineein nihacache. Inae nii canaacha cohajei coaracaachene jananihane, coatiha inae coharihaacache. ²⁵ Nete nii Canaacha cohajei coaraenihacache jaitine jaun, itolere bana cana suujua corelanaala neein cohacaachene caohachae.

²⁶ Nii rijijieein techu, necairichaacachene nihanatiin, nii cana necairichanaja que cana coroatajane Cana Coaunera Suujue. Cana Coaunera bajaacachene nihanatiin, coatiha inaain bajahaacache. Nete nii rai Suujue cana rai niicha tei, cana rai Cana Coaunera baja, canaacha coitucuhi ere-naa cuhane cuaain. ²⁷ Nete itolere cachaauru suujua coitucueraneein nihane jaun, caje nii rai Suujue bajanojoi coitucue Cana Coaunera, nii Cana Coaunera jerihane rijijieein niicha ichaneni bajanaa jerecuruha cachaaurune rijijieein bajaane jaun.

Itolere laraajiha nocoetonacaauru amuritoeraneinte nihacache.

²⁸ Chaentechu rai cachaneein belaichaneein nenacaauru rai, inae nitohaneein ichaane coina coausihalune rijijieein, itolere caohacha icharaneein niha Cana Coaunerane coitucuhacache. ²⁹ Inae nii ajiniha caje coauneein niicha coitucuurite, rai nejeraneein tein raelu rai calaohi Jesocurisito, tabaauru rai nocoalaneein, tabaauru bainein, naaonjoain neeuruhane jana, Aca acaauru inananeein nihane coina. ³⁰ Nii nunuhe caje coauneein niicha ranojoineein neenihurune maajeinte cotijiaain, niicha ichai ujuaihoneein neeuruhane caje jianacoon mitanajaain rai Cojoanonaa que neeuruhane coina tenajaen.

³¹ Tonarihacache jana nii que. Nitohaneein cana cocoaeratera neein niha Cana Coaunerane jaun, nerinaain chuni cana inasina nainera.

³² Cana coreniha oha rai Calaohine coina Cana caje chunaelanaala teein nihalune jaunte, nii amurijiriin rai Calaohi rai niicha teeni tereein, Calaohi aina jiniiquii raacachene coina. ³³ Nii jaun nerinaain chuni Cana Coauneraacha janijiin niicha ranojoinunru colurujuenaa nainera, Cana Coaunera inae cha ujuaihoneein neeurenihane que aitiin jianacoon tenajaane jaun. ³⁴ Chajana acaauru casetecareein. Jesocurisitote cana coreniha ohin, nii caje ichanaain ena Cana Coaunera raotono nichajai que neein, cana coreniha bajaabajaje. ³⁵ Cha cana belaitoha Jesocurisitone jaan caje cana rocohin nere.

Necairichanaa, caaintati ichaonaa que ichaohin, arinojoneein, mijitena, cajione que latejiojoiiriin, onaa coasina, naaonjoaihunrina cana belaitoa Jesocurisitone jaan caje cana rocohin neriha.

³⁶ Nii quete:

“Ii corenihane saatiin ohacaanune coina jatoroaain nihacaanu.

Carenero sooruhane coina soera rene amaauruhane rijijieeinte canacaanu teeure,”

naain ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha cuhane.

³⁷ Nete nitohanihane saijieein, nii cana belaitora aina cuaain, itolereneein nii cana amuritora amuritiin nihacache. ³⁸⁻³⁹ Nii jaunna nenerihani nii cana belaitoha Cana Coaunerane jaan caje, cana rocoerane esenetaaun. Onaa, ichaonaa, aanjeraauru, moconajaera letonocuru, ena nena, cabaiha neenihu, dede, chauratane,

leeochaauru Cana Coaunera coaunanojoneein nenacaauru, naaonjoaihunri nainecururinaain, cana belaitoha Cana Coaunerane caje cana ro-cooruhane. Niite cana que coarateein coitucuerate Cana Coaunera, rai Calaohi cana Curuaanaa Jesocurisito aina cuaain.

9

Israelitacuru janiinte raelu Cana Coaunera.

¹ Jesocurisito esenetaeraneein nihanune jaunne, inara que asilanaala esinae rauhijiriin caa aitoon. Coatiha nohaniha aitohaaun. Nii ichoae tacaainte, Cana Coaunera Suujue coitucueratenojoneein, esinae rauhijiriin nohanelanaala aitocooaunne coitucue canu suujua. ² Jataaine itolere bana inaderaaun. Itolere banate jataain cunae casuujua. ³ Canu araineein nenacaauru corenihane caseteconein nena jereeun, jelai teein Jesocurisito colane, nii coreniha nichotena nainecuruhane coina niqiu. ⁴ Acaaurute niqiu Israeli nefoerateneein neeuruhane jaun, rai calaohineein nena rijijieein neeuruhane coina ranajae Cana Coaunera. Aca techu rai necaohacha jana acaauru aina neein, acaauru rai tonoraain neeuruhane coina Moisesa rai rauhi teein, ita taojiaain corojeein neeuruhane coina aitiin, cana rai niicha teenine maajeein belu. ⁵ Acaaurute cana foerateeurera inamaconein neeurelu. Acaauru caje nenaaneeinte cacha neein turuelu Mesihasi jeelai itolere Coauneraneein nena. Itolere bana acanihane coroaecuruhine satiin cachaauru. Nitohanemiin.

⁶ Coatiha Isaraeli rai ichaane coina naitoonjoan aninoaa Cana Coaunerane jaun, nitohaneein caseteco coaracuruhane rai neeuruhi nii Isaraeli inamaconeein nenacaauru. Esinae rauhijiriin Isaraeli inamaconeein neeureniha tabaaaurune jaunte aihure. ⁷ Niheichu, Abaraaun inamaconeein nenacaaru nihanatiin, coatiha Abaraaun inamaco esineneei neeuruhi tabaaauru. Nii quete: “Ii inamaco esineneei neenihurute, Isacaacha caje nefoeratenaa neein neeurureein,” naain Abaraaun rai belu Cana Coaunera. ⁸ Niite chuni Cana Coaunera calaohineein nena naineniha nechu rai lauri coreniha cachane coitucuerate cana que. Nii cana rai niicha teeni bihane esenetaain coreniha rai calaohineein nenacaarute laen esinae rauhijiriin rai calaohi esine neein coitucunojoinnein neeure. ⁹ Nii cointate: “Enene rijiu nacoaunein turuhanune janate, inae canaanai siricheein ii comasai Sara,” naain Abaraaun rai niicha ichaneni belu Cana Coaunera.

¹⁰ Nete acaachanejene. Coaracuche nachuhinti coroatajaain, Rebeca aina cana foeratera Isacaacha sirii rai calaohichuru, nii Isacaacha que inacaain neeuruhalu niquine. ¹¹⁻¹³ Nete jaiti nejanoa que telanaala, niheichu jaiti baaso aina caohacha ichaain neeurenihane jana: “Rai inanate rai nocoala cachanein nereein,” naain acaauru neba Rebeca rai bihalu Cana Coaunerane rijijieein neeurelu. Nitohanerichaanne que techu: “Jacoboacha belaanne Esao coiintereuni,” naain ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha cuhane. Nitohaneinte inae nunuhe caje coaunein coacuhin, chatohanei ichaa cachane nihanatiin, niicha ichai coitucuhi rijijieein, niicha janijiin

raain nihane coina aitohalune nainaelu Cana Coaunera.

¹⁴ Nitohanihane jaunna casajenetiin baaso icharaniha Cana Coaunera berichaache. Aihei. Coatiha niritiin erenaa nainihaacache.

¹⁵ Nitohanihane coinatē:

“Canu suujua acatena jerichaaunne jaan quena casuujua acatereunni.

Chaen nechū cairichaaōjoaain canuhacha coana jerei, cairichaaōjoaain coarareunni,”

naain Moisesa rai belu Cana Coaunera. ¹⁶ Aihane jaun raa Cana Coaunerane coina chatohanineein nēnaa jeriha cachane nihanatiin coatiha cha que nelatihei, cairichaaōjoaain niicha coaraaicha raa Cana Coaunerane jaun. ¹⁷ Nitohanihane jaunte, Egipto curuaanaa rai: “Canune curuaanaaneein ii teeunlu, ii que canuhacha ichana nainēi ichacaunne, canuneein nihanune coitu-cuuruha satiin chauratane sacutaain nenacaauru cachaaurune coina,” naalu Cana Coaunerane jaan, laenanohineein ne rai Quiricha Inoaensi cuhane. ¹⁸ Nitohaneēinte cairichaaōjoaain niicha coarana jerei cairichaaōjoaain coarae Cana Coaunera. Jerichanejeein techu cairichaaōjoaain niicha coarana jerihei coaraene cairichaaōjoaain.

¹⁹ Nete chunocoha nainere: “Nitohanihane cha corenihana jana cha ujuaihoneein cacha tere Cana Coaunera, niicha jerei ichaane jana, niha rai nii caohateein neine coaalanaala,” naain bajaane.

²⁰ Chaneeina nereei ii, Cana Coauneraacha ichai que ereeine coina. Coaraaunachuhinti atane co-darojoe jaera rai: “Chanuna catohaneein canu coaunaain neei,” naain jaera caje bajanaa naineri-

iha. ²¹ Nii atane caje darohe janaa inaerate,

aca ichana jerihane rijijieein ichana naine. Nii jeelai atane cajete naine jataain rai nelateineein neeni, chaen raujiaain rai nelateneni, naaonjoaain ichana naine.

²² Nechu cacha casetecana nainihane coitucuu-ruhane coinata, niicha ichana nainei coarateein, niicha casetecanohineein nitaje rai nenacaauru abaantaain cohanajae Cana Coaunera. ²³ Nii aina cuaainte cairichaojoaain cana coaraane jaun, jataain rai necaohacha coitucuhin nihacachene coina, inae nii ajiniha cana rai rucuhesihalune jaun, cana netonai rai necaohacha sirichaneein nihacache.

²⁴ Nitohanihane jaunte tabaauru Jorioocuru caje, tabaauru Jorioniheichuru caje, naaonjoaain neinichaachene cotijiaain raain ne Cana Coaunera. ²⁵ Nii quete,

“Canu cachanelanaala nenacaaurune, inae canu cachaneein teein ranajareeunni. Canuhacha belainohinelanaala nenacaaurune, inae canuhacha belaaaneein teein belaicheeunni.

²⁶ Jerichanejeein techu, taolu ‘Coatiha inara, canu cacha niheeiche,’ naa Cana Coaunerane jaaun nenacaauru raite, ‘Ichaonaa Cana Coaunera calaohineein neeure,’ naaurureein,” naain laenaclu rai Quiricha cuhane *profeta* Osi-asi.

²⁷ Isaihasi netonai techu Israelitacuru que: “Cucuana cuhane nenaacarene catuneji jeeoneeite niqui nefaaurureein Israelitacuru. Nete acaauru cautecuruhacha,

coroatajajeein ichoteratenojineein neeureeein,
²⁸ inae nii aitohalune rijijieein,
 satiin chauratane sacutaain
 naitoonjoa icharihani
 Cana Coaunerane jaun,”
 naain belu Isaihasi.
²⁹ Nii ajiniha techu:
 “Nirijieein
 cana foerateracuru coarajeein
 nihalu Cana Coaunerane
 colanete,
 aihalu
 Comora aina Sodoma cocoaichacurune rijijieein
 nerichaache,”
 naain aitelu Isaihasi.

Jorioocuru aina ena nenea Cana Coaunera Ere

³⁰ Tonarihacache jana nii que. Cana Coaunerate
 esenetaauruha Jorioniheichurune coreniha
 ichoteratenaajain nelu, nitohaneein nichotee-
 ruhane coacuelanaala neeuruhane jana.
³¹ Nete laen Isaraelitacuru, Moisesa rai rauhi
 tonoraain nichotena coacuruhane saijieein
 nainesihurene, nii aitoha rauhine jitariin
 tonorasihurenihane jaun. ³² Chanuna nichotena
 nainecurene. Esenetaauruhane coreniha
 nichotena nainecuruhane esenetaelanaala,
 niicha ichai coreniha nichotena coacuruhane
 jaun. Nii jaunte nii lacurocuruhane coina tenojoi
 ajeri que lacurocure.
³³ “Leeinjiin ajerine teeun Sioon. Nii ajeri quete
 lacuroha cuurureein cachaauru.
 Nii jaunte nii ajeri que jaaequiin nenea jaoleneein
 nenereein,”

naain Jesoso que aitiin laenanohineein ne Cana Coaunera Quiricha cuhane.

10

¹ Canejeraauru, nichotena nainecuruha Isaraelitacurune coinane, acaauru que jataain coacuhin Cana Coaunera bajanajacoon.

² Jataainte niqui jeriha Cana Coaunerane rijijieein nena jerecure. Nete esinae rauhijiriin coitucuhin aihurenihane jaun nainecurene.

³ Cacha ichoterateraneein niha Cana Coaunerane coitucuhin esenetaaurenihane jaunte, niicha letoai esenetana coacuelanaala, rai suujua letonohacha sacuure raajenihane nichotena coacuhin.

⁴ Nii rauhi aitoonjoante nelatelu turuhalu Jesocurisitone que tiaajeein. Caje coauneente laen nechu Jesocurisito queecha jaequiin esenetaauruhane coreniha niicha ichai ujuaihoneein neeuruhane caje couluunojoneein neeure satiin esenetaeraauru.

⁵ Nicha bei rauhi tonoraain nihane coreniha nichotena coacuhin nei raite: “Leinjiiniji cautijiaelanaala caa rauhi tonoraain ichoai cachate, coreniha nichotereein,” naain laenaelu Moisesa.

⁶ Nete laen nii esenetaauruhane coreniha couluunojoneein nihane coina aitiin, “Cha inicheein dedeeu, caje Jesocurisito fauhane coina,” coa naain coaucache.

⁷ Niheichu, “Cha onacaauru rene faureein ucuun Jesocurisito inaane coina,” coa naain coaucache.

⁸ “Nii erenaate inae ii rohan neein ii suujua, ii ujuaae, naaonjoainunri cuhane ne,” naain ne laenanohineein. Caa erenaate esenetaain nenacaauru rai beratenojoneein nena ne.

Nii quene caa inara relaacaanu. ⁹ Aihane jaun, cana Curuaanaa niha Jesocurisitone coitucuhin que ereerejeein, ii suujua aina cuaritaain o caje ichatihalu Cana Coaunerane esenetaainete nichoteriquiin. ¹⁰ Nitohaneeinte, cana suujua aina cuaritaain esenetaain nihacache, couluunojoneein canaacha ichai ujuaihoneein nenea caje nichoteein nihacachene coina. Jana cana ujuaaete Jesocurisito coitucuhin inae nichoterichaacheeinne jaan beraneein ne.

¹¹ Cana Coaunera Quiricha cuhanete: “Esinae rauhijiriin icharihanine esenetaain acaacha co-hajeein nenea, coatiha inacojoein airinaain,” naain ne laenanohineein. ¹² Coatiha nejelau cachaneein neuruhi Jorioocuru aina Jorionihe-ichuru, leinjiin Curuaanaa- satiin acaauru Curuaanaa neein- caje acaauruhacha bajai teraneein nihane jaun. ¹³ Nii coinete: “Cana Curuaanaa coitucuhin que ereerejeein ichaonacaaurute nichoteeurureein,” naain aitelu. ¹⁴ Chasiina que ereereena nainecurure, coitucuhin esenetaauruhane coalanaala. Niheichu coitucuhin esenetana nainecuruhi, que acaauru rai ereein nei aonacurenihane jaun. Niheichu aonana nainecuruhi neniha acaauru rai beratenojoi berane jaun. ¹⁵ Chasiina nere acaauru rai bera, niha acaauru coroatajanein acaauru letoaerannune coalanaala. “Jataainte caohate cana rene turuuruha Ena nenea ichaonaa tera Jesocurisito que erenaa turuaaurerane,” naain niha Cana Coaunera Quiricha cuhanene rijijieein.

¹⁶ Nete satinelanaa tabaauruhacha, ichoteratenojoneein neerurichaaine coina

beratenojoin esenetaaure. Nii quete: “Curuanaa, cha ii beratenojoi canuhacha beebejei esenetae,” naelu Isaihasi. ¹⁷ Nii jaunte, nii canaacha aonai caje unaaneein ne nii canaacha esenetai. Jana nii canaacha aonaite, Jesocurisito que aitiin beratenojoi ne. ¹⁸ Nena canu aitoon, acaauru rai beratenojoi aonacurenihane jaunna esenetaaureniha. Aihei jerihane, aonacuruhane saijieeinte esenetaaurene. Nii que te aitiin:

“Chauratane sacutaainte
amuhemujueein que ereereecure.

Nii jaunte itolereneein

chauratane sacutaain nenacaauru rene turuhe
nii erenaa,”

naain laenanohineein nelu Cana Coaunera Quiricha cuhane. ¹⁹ Nii que jaiti nainacurenihane jaunnacha esenetaaureniha Isaraelitacuru. Aihei jerihane, nainacuruhanete ne. Jauriaanejeein acaauru rai:

“Canu cachanelanaala nenacaauru que
necoelaachene coinane,

acaauru aina canuhacha ichaneni ichaain,
cha coitucunaa jerelanaala nenacaauru aina
nejerateeichene coina ichareeunni,”

naain beratihana acaauru rai Cana Coaunerane jaun
belu Moisesa. ²⁰ Nii baihate:

“Chabana canu aina nena coacuelanaala ne-
nacaaurute,

canu aina neeurureein.

Chaen nechu

canu coitucunaa coacuelanaala nenacaauru
quene

necoitucueratereunni”

naain,

²¹ “Itolere banane

erenaa tonoraelanaala
 nechu aansainein nenacaauru cachaauru
 cotijiaain cohajeeun,”
 naa Isaraelitacuru nichaanune que Cana
 Coaunerane belu Isaihasi.

11

Janijiin ranojoin nihalu Isaraelitacurune

¹ Nii quene canu aitoon. Rai cachaneein
 nenacaauru que jaolecohane jaunnacha aitoha
 Cana Coaunera. Coatiha aihei. Canuhetonaine
 Isaraelita neeun, Abaraaun ichoala Beenjamiin
 lauri caje nefoeratenaa nichaaunne jaun.
² Inoaenlu caje coauneente rai cachaneein
 neeuruha Isaraelitacurune coina ranajaain nelu
 Cana Coaunera. Nii jaun coatiha ena acaauru
 que jaolecohin nihei. Tana rai Quiricha inoaensi
 cuhane Isaraelitacuru que: ³ “Cana Coaunera,
 ichei *profetacuru* sohin jaohinte ichei rorihuru-
altar ranuusiin itajeeure. Leinjiin canuhachane
 jaiti ichaaojoeun. Canune maajeeinte inae sohin
 jaonaa jerecure,” naain Cana Coaunera bajaa
 Irihasine laenanohineein nihane coitucuhichene.
⁴ Nete niritohane jana: “Inae acaauru chosi
 Baal coroaajelanaala, caainsi oaraancaneein
 nenacaauru cachaauru jelai tihanu canu
 cachanu que,” naain tonorae Cana Coaunera.
⁵ Nii rijijieein techu, ena coroaatajajeeincha
 neeure Isaraelitacuru nichaanune cautecuru,
 cairichaaajoaauruhane jaun acaauru belaiha
 janijiin ranajaa Cana Coaunerane jaun.
⁶ Nitohaneein acaauru belaiha acaauru raa
 Cana Coaunerane jaun, coatiha rai caohacha
 ichacuruhane coreniha ranajaain nihei Cana

Coaunera. Caohacha ichacuruhane coreniha ranojoinecuruhane, coatiha chanerihei cana belaitohane jaan cana rai Cana Coauneraacha tei.

⁷ Nii jaunte nirijieein rai suujua letonohacha ichajeein nichotena coaacuruhane jaun, nichoteeurenereein Isaraelitacuru. Nete laen janiin Cana Coaunera ranojineein nenacaauru nichoteeureein. Jana leeochoaurute suujua letonohacha ichajeein neeuruhane jaun nichotena nainecurene. ⁸ Cana Coaunera Quiricha cuhane:

“Cana Coaunerate niicha ichai coitucunaa nainecurenihane coina ichae. Nii jaunte enanetojoein cha coitucunaa nainelanaala neeure, nechu cha coarana nainecurenihane jaan que acaauru nota tein, cha aonana nainecurenihane jaan que acaauru irichotihane jaun,” naain laenanohineein nihane rijijieeinte aihure.

⁹ Rabiri netonai techu:

“Ita taojiaain lenone jaain, lenonecuruhane jaan baaso ichaain osa que nesarucuruhane jaaneein neeinete caseteco coaracurumiin.

¹⁰ Acaauru nota nihanatiin conoeneeinete, cha coarana nainelanaala baaso ichaain neeuruhane, chabana satonohelanaala caseteco coaracurumiin,” naain aitelu.

Nichoteeuruha Jorionihechurune jaan

¹¹ Canune aitoon. Nitohaneein baaso ichaain inae casetecanohineein neeuruhane

jaunacha, inae caohachanainejeein jaoleneein neeuruha Jorioocuru. Aihei, coatiha caohacha nainejeein jaoleneein neeuruhi. Nenacaaen tejian erenaa tonoraaureniha Jorioocurune aina cuaain, inae ichoteretenojooinein neeurureein Jorioniheichuru netonai. Nitohanein inae ichoteratenojooinein neeuruhane coaracuruhane banate, acauru que necoelaihurureein Isaraelita nichaaunne laurichuru. ¹² Aihane jaun baaso ichaain caseteco coaracuruha Jorioocurune, Cana Coaunera coitucuelanaala nenacauru Jorioniheichuru rai caohacha ichaa aihuruhane jaan cajete, jataain nii amurijiriin caohacha icharichaain, inae nacoaunnein Jorioocuru raane bana Cana Coaunerane coitucuhacache.

¹³ Nena laen canu, inara Jorionelanaala neiniquichene rai erenaa jereeun coitucuhichene coina. Nii coinata inara Jorionelanaala neiniquichene rene caletoaain nelu Cana Coaunera. Nii jaunna jataain inara aina neein, jataain corajeein canu amihaneen ichana jereeun, ¹⁴ inara que necoelaain, canu foeratera caje nenacauru tabaauru netonai nichotenaa nainecuruhane coina. ¹⁵ Nii ranojoinelanaala neeuruha Jorioocurune coreenraniha, inae Cana Coaunera que nejeratena rijijieein neeuru caje, ranojooinein Cana Coaunera aina raotojooein neeuruha Jorioniheichurune jaunte, nii amurijiriin ranojooinein nena nainecure Jorioocuru. Nii jaunte ohin nitaje rai neeuru caje inae nacoaunnein ichaohin sanaacharanejeein nena que ichaore. ¹⁶ Coaracuche nachuhinti,

coliha caje ichoaichaniha ichanohi faan, jelai teein Cana Coanera que banijiaain nihane jaun, satiin nii coliha netonai que banijiaineein nihane. Nii rijijieein techu leinjiin enuha cojoaisi Cana Coanera que banijiaain nihane, rai nunecuru netonai que banijiaineein ne.

¹⁷ Charijieein teinti toroonjoan nujan sauriin cuhane limoon uune temuhacane, rai nujan que nujuaain nenea rijijieein inacae nii limoon. Nii rijijieein techu, inara Jorioniheichuru nequichene nii limoon uune rijijieein neechene jana, Joriocuru nii inara nujan toroonjoan nujan rijijieein neeure. Nitohaneeinte nii toroonjoan uune sauhin jaohin, inara Jorioniheichuru nequichene nii limoon uune rijijieein nii toroonjoan nujan necuruha nii Joriocurune jaun, acauru que temuratenojieein neeiche. ¹⁸ Aihane jaun jiaonriha uune sauhin jaonojieein nenea coreenraneein neeine jaun, nii uune esineneein neinichaanune amurijiriin nenea coahin nihache. Jiaonriha rai nujan esine neein neinichaanune cuhane teein temunojieein neechene baitiquichene.

¹⁹ Nete, “Aiha niqui. Nete nii jauriaaneein uune neein nenacaauru sauhi jaohin, canu temuurelu coreenraniha,” nariquuin. ²⁰ Nete esenetaenihacaanune jaun, sauhin jaonojoin rijijieein nihacaanune jana, inara esenetaaichene jaun canacaanu coreenraniha ranojieein neeiche. Aihane jaun jiaonriha niique necohasitaain neechene. Necohasitanaa coacuelanaala casiin neeichenete caohachae. ²¹ Nii, rai nune esine-

neein nihacaanune saijieein jaonojoneein niha-
 caanulune jaun techu nii amurijiriin inara que
 suujua acatena nainenereein baaso ichaquich-
 ene Cana Coaunera. ²² Aonacuche. Jataainte
 caohachaneje Cana Coaunera. Nete laen suujua
 letonohacha ichaa cachane abaantaene. Nitoha-
 neein naitoonjoa esenetaauruhi casetecaa nati-
 inte inara raain nelu. Nete laen inara belaiha
 inara raain nihalune rijijieein ichaohichene cao-
 hachae, inara netonai sauhin jaonojoneein nee-
 ichene coataa. ²³ Jorionichaanune netonaite, es-
 enetaenihacaanune jianeein inae nacoauneein
 esenetaacaanune, jelaiha nune que tenojoiner-
 ichaanuhi, niicha ichana nainei ichaain, jelaiha
 canacaanu temurichaa in Cana Coaunerane jaun.
²⁴ Coaracuche nachuhinti inara Jorionelanaala
 neiniquichene, limoon uune rijijieein neeichene
 saijieein temunojoneein neeiche, nii toroonjoan
 uune esine neein neinichaanune coreenraniha
 tenojoneein ne. Nii jaun techu Jorionichaanune
 inara amurijiriin nacoauneein jelaiha nii rai nu-
 jua esine que teein temunojoneein nenea nainer-
 ichaanuhi.

*Satononiha ichoteratenojoneein neeu-
 rurichaa in Isaraelitacurune*

²⁵ Canejeraauru, Cana Coauneracha ichaneni
 asinojoneein nenea coitucuhichenena jereeun,
 nabana cha coitucuera niha nocoetiin neeich-
 ene coataa. Isaraelitacurute baaso ichacuruhane
 jaun, Cana Coaunera que nejeratenaaneein jaole-
 neein neurelu, satiin Isaraelitanelanaala ne-
 nacaauru netonai ranojoneein neuruhane que

tiaaajoaain. ²⁶ Inae satiin ranojoneein neeru-
ruha Isaraelitanelanaala nenacaaurune janate,
satiin ichoteratenojoiniha cuurureein Isaraeli-
tacuru. Cana Coaunera Quiricha cuhane:

“Sioon jelai cajete ureein

jianacoon cacha mitaeranu.

Baaso ichajeein niha Jacobone cajete,

nii baaso rocoreein caje.

²⁷ Nitohaneeinne

acaauru aina caitoonjoan

canuhacha ichaneni ichareeuni,

inae acaauru osa caje jianacoon tenajaanune

bana,”

naain nii coina ne laenanohineein.

²⁸ Nete beratenojoi niha ichoteratenojoneein
neeururichaain cachaaurune aina cuaain,
Cana Coaunera que nejeratenaa neein neure
Jorioocuru, inara ichoaichaniha coitucunaa
nainequichene teranu que. Nete enanetojoein
cairichaaajoaain acaauru coarae Cana Coaunera,
acaauru foerateracuru janijiin raalune jaun.

²⁹ Coatiha cana rai niicha teeni ruluhin nihei
Cana Coaunera. Niheichu janijiin niicha
raauri que jaoleconaa nainihe. ³⁰ Jauriaalute

inara netonai Cana Coaunera ere esenetaain
tonoraelanaala neeichelu. Nete nere tonorana
jerecureniha Jorioocurune jaun, inae enene
cairichaaajoaain inara coarae Cana Coaunera.

³¹ Nii jauriaalu nere esenetaain tonoraelanaala
neeichelune rijijieeinte, enene nere esenetaain
tonoraelanaala neure Jorioocuru, nechu
cairichaaajoaain inara coaraain nihilune
rijijieein, ena cairichaaajoaain acaauru netonai
coaraa Cana Coaunerane coina. ³² Cana

Coaunerate nitohaneein ita rijijieein nere tonoraeniha cachane coina ichae, ita rijijieein jiniiquiin cairichaaajoaain cacha coaraain nihane coina.

³³ Jataainte banejelanaala caohacha icharaneein, itolere ichara neein, cha coitucueraneein ne Cana Coaunera. Coatiha nihei chuni, niicha coacui aina niicha ichaneni coitucuhin beranu.

³⁴ Nii jaun, “Cha Cana Coaunera suujua coitucue. Cha sujuatenaa nainere. ³⁵ Cha rai cha teein nelu rai cainaan nihane coina,” ³⁶ Itolerete Cana Coaunera caje unaa neein ne, niicha coaunano-joinnein nihane jaun. Nii jaunte satiin itolere rainein neure.

Itolere bana coroaenohineein neeine Cana Coaunera. Nitohanemiin.

12

Cana Coaunera que banijiaineein nena ichaonaa

¹ Canejeraauru inara raine aitoon. Jataain inara belaitoha Cana Coaunerane jaun, inara raajenihane rai inara ichao teeuche jelai teein que banijiaineein, rautaa Cana Coaunerane rijijieein. Niite laen jataain Cana Coauneraacha jereineein, rai caohacha neein ichariquicheein.

² Jiaonriha suujua cuhane coacuhin ichaaoruha Cana Coaunera coitucuhichurune rijijieein, inae nenacaaen coacuhin acaauru rijijieein ichaohichene. Nitohaneein ichaonaa coacuelanaala, inara suujua coreein ichaaochete, inara ichao coreein ichaohin, Cana Coaunera jerenohineein, “Naaonjoainte caohachae. Naaonjoaite rautae Cana Coaunera. Caate esinae rauhijiriin caohacha ne,”

naain coacuhin, caohacha nejesina coitucuhin ichajeein ichaohiche.

³ Jataain cana belaitoha Cana Coaunerane jaun, canu cocoinaain caletoaain beratihane jaunna satiin inara rai aitoon, nabana leeochoaauru amurijiriin nenea coacuhin niha chunine coataa. Aihane jaun jiaonriha esenetaaichene coreniha inara rai Cana Coauneraacha tei rerohin, cha coacuhin ichana jereein neeichene.

⁴ Charijieein teeinti cana ichao rai nelatihane coina araai lauriin nihacoae cana jaberoco que cana nerurujuana jaan. ⁵ Nii rijijieein techu arajii Jesocurisito esenetaeranichaachene, ita ichao que ichaohin Jesocurisito aina cuain leinjiin que jaberocoanaa rijijieein ita jaberoco que jaberocohin nihacache.

⁶ Nitohaneeinte le cachanichaachene rai aca jerihane rijijieein tenaa jerihane jaancuru rai, lauri lauri canaacha ichaneni ichana nainena jaanu teein ne Cana Coaunera. Aihane jaun, rai nere beraneein cana letoaa Cana Coaunerane esenetaacachene rijijieein coitucuhin ichacaachenete ne. ⁷ Leeochoaauru coroatajanera neein nihachene coina, cana teein niha Cana Coaunerane, jerecuruhane rijijieein acauru coroatajanichaachenete ne.

Jana chunocoha, cacha relaeraneein nihane coina aca tiha Cana Coaunerane, leeochoa ichana coacuelanaala acaacha ichamiin.

⁸ Jerichanejeein chu, chunocoha cacha suujua anihoeraneein nihane coina tenojoinihane cacha suujua anihoeraneein neeine leeochoa ichana coacuelanaala. Chunocoha cha teein niha leeochoaauru raine, chunaelanaala teine.

Jana chunocoha cacha letoeraneein nihane, coujuriu rai namihaneoneein nihane coitucuhin ichamiin. Cairicheihuru rai cha teeichene, tonajelanaala rachoojoein teeuche.

Naaonjoaainte caohachae ichaoha Jesocurisito ranojineein nenaane

⁹ Ita que asilanaala jiniiquiin ita suujua rijijieein ita belaaain neein, itolere baaso ichana coacuelanaala caohacha nejesinaacha ichacuche.

¹⁰ Jesocurisito aina cuaain ita nejeraneein neeichene coitucuhin, jiniiquiin ita belaaain ita suujua rijijieein coacuhin, itaque inara suujua acateein ichaaoche.

¹¹ Nelararajiaain coiintelanaala corajeein inara suujua aina cuaritaain Cana Coanera jerenohin ichacuche. ¹² Rachoojoein neeuche nii inaraacha cohajei coreniha. Chaen laraajiin neein necairichanaa abaantaain itolere bana Cana Coanera bajaebajajeein ichaaoche.

¹³ Cha lateein neeuruha Cana Coanera cachanein nenacaaurune, inara raajenihane cha latera rijijieein acaauru coroatajanecuche. Inara rene turuhin niha cachane, raotojoein cotijiaain raauche.

¹⁴ Inara rerohecaeraauru rai caohacha ichacuche. Jiaonriha, “Coaraain nainamiin,” naain acaauru que ereeichene.

¹⁵ Rachoojoenacaauru aina rachoojoein, inaderaain chananacaauru aina inaderaain chanaauche.

¹⁶ Ita rijijieein coacuhin ichaaoche. Jiaonriha chuni amurijiriin nena coacuhin neeichene. Cairichaaerinojineein ichaonacaauru rijijieein

ichaaoche. Jiaonriha leeochoauru amurijiriin cha coitucueraneein nena coaauquichene.

¹⁷ Jiaonriha chuni inara rai baaso ichaain nihane, inara netonai rai baaso ichana coacuhi nihache. Nitohanena coacuelanaala satiin notaracaae, caohacha nejesina ichajeein ichaaoche. ¹⁸ Atiin leeochoauru aina jiniiquiin raotojoein acaauru cotainaa coacuelanaala ichaaoche. ¹⁹ Canejeraauru, jiaonriha inara cairichaera cairichanaa coacuhin neeichene, Cana Coaunera, baaso ichaeraauru ichanohin coitucuhin casetecarichaine jaun. Nii cointate rai Quiricha inoansi cuhane:

“Canune baaso icharaauru coitucuhin
casetecaain, caohacha icharaauru
coretereunni,”

naain aite Cana Coaunera. ²⁰ Aihane jaun iicha cotaairii mijitihane coroaateu. Jana cocoirihane acau que cocoaerateu. Aihute nocoejeein aonamiin. ²¹ Jiaonriha baaso nejesina coacuhin jeriha inara suujuane rijitoein neeichene. Nitohaneein baaso ichaelanaala caohacha nejesina ichajeein baaso amuritooche.

13

¹ Satiin cocoainanohineein niha cocoainacaine jaun, satiin rai nere tonoraain aca jerihane rijijieein neeuche. Nihei chuni cocoainanacai, Cana Coaunera tenojoinelanaala nei. Satiin cocoainanacaihurite Cana Coaunera tenojoineein cocoainanohineein neeure. ² Nii jaunte chunocoha cocoainanacai ere tonoraelanaala nei, Cana Coaunera jerenohin tonoraenihane jaun aicheein. Chaen techu caseteco

coaracurureein, nii nere tonoraauruhi,
³ caohacha icharaauru casetecaelanaala,
 baaso icharaauruhacha casetecaranein
 niha cocoainanacaine jaun. Aihane jaun
 ii casetecaa cocoainanacaine coasiinne,
 baaso ichana coacuelanaala caohachaa
 neeute, esinae rauhijiriin caohachaa
 neeine coaramiin cocoainanacaihuri,
⁴ acauru jeriha Cana Coaunerane
 rijijieein, ii rai caohacha ichacuruhane
 coina neuruhane jaun. Nete laen baaso
 ichaa
 neeine, cocoainanacai coasiinne ne,
 esinae rauhijiriin baaso ichara casetecaane
 coina tein niha Cana Coaunerane jaun.
⁵ Nii jaunte jeriha cocoainanacaine
 rijijieein nere tonoraain ichaohacachene
 caohachae. Coatiha cana casetecaane
 coasihacha nihei. Caohachaa
 cana suujua coaraain ichaohacachene
 coinate aihacache.
⁶ Nitohaniane jaunte cocoainanacaihuri
 rai coriqui tein neeiche, Cana Coaunera
 jerenohineein leinjiin rai namihane
 eocha ichajeein neuruhane jaun.

⁷ Le cachaauru nainein, inara caje
 acaaruhacha raaeni teeuche. Niha
 chatohanei inaraacha coretenenine
 rai coretecuche. Niha chatohanei,
 cobiereno rai inaraacha coreteneni
impoestone coretecuche. Niha
 cacha inara suujua acatequichene
 jaaneeine que inara suujua acatecuche.
 Niha cacha inaraacha belainenine
 belaihuiche.

⁸ Jiaonrihachu chuni que nerebetein
 neeichene. Nete laen jiniiquiin ita
 belaaichene caohachae. Chunocoha
 namute cacha belaa
 inichoate, aitoha Cana Coaunera
 rai rauhine rijijieein, inae
 ichaohane jaun aicheein.
⁹ Cana Coaunera rai rauhi
 cuhanete, “Jiaonriha ii

sinijieranelanaala nenea ene aina ichaojeraquiin neeine. Jiaonrihachu sonajaain jaohine. Jiaonrihachu asijiauhine. Jiaonrihachu chamute cacha rucuhele, rai nirihuru, rai sinijera, naaonjoaaihunri jereein neeine,” naain ne laenanohiheen. Nete satiin nii naitoonjoan coitucuhin nihacachene coina: “Ti raajenhane ijiabereeo belaine rijitoejin chamute cacha belaihu,” naain ne laenanohineein. ¹⁰ Aihane jaun namute cacha belain ichoai, coatiha nainihe baaso ichaa namute cacha raine. Nitohanein jiniiquiin ita belain nihacachenete, satiin aitoa nii rauhine rijijieein ichaohacachene jaun airichaacheein.

¹¹ Satiin sininaa rijijieein ichaohacachene caje nocohin cana ichao coaraain coitucuhin ichaohacachene cojoanona que turuhane que nainacaachenete caohachae, inae jauriaanejeein cana rai beratenojoi nihane jana esenetaacachene bana amuritoheriin inae ichuunejeonriha ichoteratenojieein nerichaacheeinne jaun.

¹² Inae satonohelalajiha caa nocohenaanau ichaonaa rijijieein ichaohacachene jaan janonaa. Inae turuhelalajiha nii ena nenea janonaa canaacha cohajeine jaun, nocohenaanau nenea rijijieein baasohacha ichajein ichaohacachene jianein coujurihu Cana Coanera cachanein nenea tochaneein nihacachene coarateein nihacachenete caohachae. Charijieein teinti letona jatorain ne sondaro, rai curuaanaa aitoonjoan ichaane coina. Nii rijijieein techu cana netonai jatoroain nihacache, Cana Coanera aitoonjoan ichacaache chuni que asilanaala satiin

notaracaane coina. ¹³ Aihane jaun caohacha nejesina ichacaachene coaracuruha cachaaurune coina, nainihaacache joenreein ene jereein, ajetoriitiin enaacha joenreein cha ichaain, niheichu canamute cacha cotaairiin coaraain, canamute cacha que necoelaain, naaonjoaain nena nainihaacache. ¹⁴ Aihane jaun nitohaneein nena coacuelanaala, coujuriu Cana Curuaanaa Jesocurisito cachaneein neeichene coarateein laraajiin neeuche, joaereen cacha rijijieein inara suujua letono tonoraelanaala.

14

Jiaonriha inara nejera ichao que ereeichene.

¹ Inara rene turuhin niha cana nejera canaacha esenetai aina iijilanaala nenaane, rai tonaain erenaa coacuelanaala raotojoeein raauche.

² Coaracuche nachuhinti tabaauru itolere lenone que ita rijijieein lenoneein neeuruhane. Jana tabaauru iijilanaala nena, iniho quilanaala jasisichuruhacha que lenoneeine.

³ Aihane jaun, itolere lenone que lenoneein nenacaauru, nainiheii nii itolere lenone que lenonena nainelanaala nenacaauru que ereein neeuruhane. Jerichanejeeinchu nainiheii, nii itolere lenone que lenoneein nena que erenaa nainiheii nii itolere lenone que lenonelanaala nena, Cana Coaunera acaentonai raain nihilune jaun. ⁴ Aihane jaun chaneaina neei ii, leecha rai niicha latei tera que baaso ichaa been que ereein neeine coina. Nii acaauru letoaeraneein nena Cana Coauneraachate baaso ichaain aihurenihane, caohacha ichaa

aihuruhane coitucureein. Nete itolereneein caohachaaïn raotojoein neeurureein, Cana Curuaanaa raotojoein neeuruhane coina icharaneein nihane jaun.

⁵ Niha coaiten tabaauru, jataain leeochoaauru janonaa amuritoheriin nelateineein lejanohane coaraauru. Jana tabaaurute satiin janonaa ita rijjijeein nelatihane que aitocure. Nii jaunte lecachanichaachene, canaacha esenetai coitucuhin esenetaacachene caohachae.

⁶ Leeochaauru janonaa bana amuritoheriin le janonaa coaraain, bana Cana Coaunera coroaena jerihane, nii janonaa bana coroaemiin. Jana Cana Coaunera rai caohacha ichaa itolere lenone que lenoneein nena jerihane, itolere lenone que lenoneein Cana Coaunera coroaemiin. Jerichanejeeinchu Cana Coaunera rai caohacha ichaa itolere lenonecuru que lenonena nainiheichuru, quilanaala neein Cana Coaunera coroaemiin.

⁷ Coatiha cana jerichaachene jaun ichaohin, ohin, naaonjoaain nihaacache. ⁸ Nii rijjijeein techu ohin, ichaohin, naaonjoaain nihacachene nihanatiin Cana Coaunera raineein nihacache. ⁹ Nii coinate ohin, o caje ichanaain, naaonjoaelu Jesocurisito, ichaonacaauru, onacaauru, naaonjoaainunri Curuaanaanein nihane coina.

¹⁰ Chanuna jana chaen nitohanihane saijjjein, ii nejera ichao que ereein rai necoeje chanuhin neei, Cana Coaunera acatiha satiin tururichaacheein aca canaacha ichai coitucuhin rucuharichaaine saijjjein. ¹¹ Nitohanerichaaine quete:

“Canu ichao coreniha esinae rauhijiriin airichainne quene aitoreeunni.

Satiin cachaaurute canu acatiha neseonriaain canu nichaanune coitucuhin Cana Coaunera coroaacurureein,”

naa Cana Curuaanaane ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha Inoaensi cuhane ne.

¹² Nitohaneeinte le cachanichaachene, cana raajenihane canaacha ichai berichaacheein Cana Coaunera rai.

Jiaonriha inara nejera ichao lacuroaaichene.

¹³ Aihane jaun inae nainihaacache cana nejeraneein nenacaauru que baasoneein ereein, chatohanei ichaain, naaonjoaain nena nainihaacache. Chatohanei ichana coacuelanaala neeichenete caohachae, nabana esenetaa cana nejerane lacuroaaichene esenetaane jianihane coataa.

¹⁴ Canune esinae rauhijiriin Jesocurisito esenetaeraneein aitoon. Nihei chuni lenone, calanineein quichaenihane coina coaunanojoi. Nete lenone tabaauru, leeochoauru cachaauru rai lenonenein nene.

¹⁵ Niheichu nainiheei quinaa inaelanaala nena ii nejera notaracae rai baaso ichara tocohaneein quiine. Ii lenoneecha coreniha nitajeein niha ii nejera, coreniha netonai ohin nihalu Jesocurisitone saijieeine coataa. Nitohaneein neeine coatihā chamute cacha belaaine coaratiha airiheeini.

¹⁶ Aihane jaun itolere lenone que lenonena naineein neeichene jaan aina cuaain nainiheeiche baasoneein inara que ereein neeuruha cachaaurune jaanu ichaain neeichene.

¹⁷ Jeriha Cana Coaunerane rijijieein rai Cojoanona que

ichaonaa jerichaachene, coatiha joenreein lenone que lenoneein nihacane latihei. Nete laen esinae rauhijiriin baaso ichaelanaala rai Suujue aina cuaain rachoojoein ichaohin, raotojoein nihacachene caohachae. ¹⁸ Nitohaneein ichaohin Jesocurisitohacha jerei ichaa cachanete laen rautatiin coarae Cana Coaunera. Cachaauru nihanatiinte esinae rauhijiriin caohacha ichaane coaracurureein.

¹⁹ Aihane jaun, atiin ita aina raotojoein ichaohin nihacachene jaanuhacha ichacaachene caohachae. Nii banate laen esinae rauhijiriin, jiniiquiin ita corootajanein, jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijiein nerichaacheein.

²⁰ Nainihe i lenoneecha coreniha Cana Coaunera ichanohin itajeein nihacachene. Esinae rauhijiriinte niqui, satiin lenonecuru lenone caohachaneein neeure. Nete caohachaene que lenonelanaala nenacaauru notaracae que lenoneein acaauru suujua lacuroaera tocohanein nihacachene.

²¹ Nii jaunte caohachaene, iniho leeochoauru quinojoinelanaala nena quiin, bino cohin, naaonjoaain nihacachene. Niheichu leeochoauru suujua lacuroaera tocohanein nainihe joenreein chachanaa nainihaacache.

²² Aihane jaun ii joaereen lenone que lenoneeine, Cana Coaunera notaracaecha que lenoneeu. Rachoojoein neeine suujua cuhane nocoatelanaala joenreen lenone que lenoneein nena. ²³ Nete laen inae roaotojoein quinaa naihenehane coituhane saijieein que lenoneein nei, aca nii ujuaihoneein ne, niicha quinelanaala nenaaniane coitucuhane saijieein

quihane jaun. Nii jaunte inae canaacha ichana nainihe i chacaa raotojoein coitucuhane saijieine, osa que nesaruha aihaca.

15

Ii rainuhacha que caohacha ichana coacuelaanaala chamute cacha rai caohacha ichaau.

¹ Inae cana, jeriha Jesocurisitone rijijieein laraajiin neinichaachene, nii ena nunuheteein sacuhajeraauruhacha ichai que tonaain erenaa nainihaacache. Atiin acaauruhacha ichai rautaenihacachene nihanatiin abaan-taacachenete ne. ² Satiin canate, canamute cachaauru rai caohachanu que cha ichaain nihacachene caohachae, caa canaacha esenetai aina ijieein sacuhajeein ichaauruhane coina. ³ Coaracuchenachuhinti Jesocurisito netonai, aca jerihane rijijieein nena nainenihane jaun: “Ii necoeje chanuureraauru coreenranihane canu caseteco coaraaun,” naain que aitiin laenanohinihane nainaalu, rai suujua letono rijijieein nena coacuelanaalane. ⁴ Satiin Quiricha Inoaensi cuhane laenanohineein nenaate, cana suujuateraanu que laenanohineein nelu, itolere bana jianelanaala, cairichaojoaain cana coaraane aina cuaain canaacha cohajei ranaa nainichaachene coina. ⁵ Nii Cana Coanera itolere bana cairichaojoaain cana coara, inara coroatajanemiin. Cana relaalu Jesocurisitone rijijieein ⁶ jiniiquiin ita belaaain rachoojoein Cana Coanera corojeein ichaoche, jeriha Cana Coanera Cana Curuaanaa Jesocurisito Inacaneein nenaane rijijieein neeichene coina.

Jorioniheichuru rai benojoiniha Jesocurisitone que erenaa

⁷ Aihane jaun Cana Coaunera rai caohachanu que inara raain nihalu Jesocurisitone rijijieein, inara netonai jiniiquiin raotojoeein ita raain neeuche. ⁸ Esinaena aitoreeunni inara rai. Inae cana foeratera inoaensihuru rai, nitohaneein ichaane coina aitosihalu Cana Coaunerane nainaane coinane, Jorioocuru nichaane rai nelatihane coina turuhin nelu Jesocurisito, caje esinae rauhijiriin nohanelanaala tihane coina, naitoonjoan ichaa Cana Coaunerane coaracuruha cachaurune coina. ⁹ Chaen techu Jorioniheichuru netonai, aca Cana Coauneraneein nihane jaun, cairichaaajoaain acaauru netonai coaraane coitucuhin, Acaneein nihane coroaecururichaaaine coitucueratihane coinane maajein turuhin nelu. Nii ajinihate nitohanerichaaaine que:

“Nitohanei ichaaine corenihane lauri lauri nenacaauru cachauru aina neein-
iineein neeine coroaajein nenatereeeunni,”
naain laenanohineein ne Quiricha Inoaensi
cuhane. ¹⁰ Quiricha Inoaensi cuhane techu
coaiteen:

“Cana Coaunera cachaneein nenacaauru aina
jiniiquiin rachojeeuhe
lauri lauri nenacaauru cachauru,”
naain ne laenanohineein. ¹¹ Rai Quiricha
Inoaensi cuhane techu coaiteen:

“Lauri lauri neiniquichene
Cana Coaunera cachaneein nenacaauru aina jini-
iquiin
Cana Coaunera coroaecuche,”

naain ne laenanohineein. ¹² Isaihasi netonai
techu:

“Isaihasi caje nefoeratenaa-

Isaraelitacuru curuaanaa neein nena-
Rabiri cajete

ocooreein leinjiin Curuaanaa,

Isaraelitelanaala nenacaaurune maajeein

curuaanaa neein nihane

acaacha que jaaequiin neeuruhane coina,”

naain laenaclu.

¹³ Canaacha cohajei teraneein nena
Cana Coaunera, Aca acaneein nihane
esenetaeraniquichene rai, raotojoein
rachoojoein jiniiquiin neeichene jaanu teein,
inara aina niicha ichana nainei ichaa rai
Suujuene coina ichamiinte, leinjiin acaacha
cohajeein neeiche.

¹⁴ Canejeraauru, saain inara leeocharu
belaain ichaohin, itolere coitucuhin, jiniinquin
ita suujuatenaa coitucuhin ichaohichene
coitucuhanu. ¹⁵⁻¹⁶ Nena laen caa quiricha

inara rai canuhacha laenai cuhane inara
que asilanaala inara rai aitoon, nabana
baitequichene chatohanei ichaquichene coataa.

Nitohaneein Jorioniheichuru rai caohacha
ichaa Jesocurisitone beebejihanune cointe,
canu rai caohacha ichaane coina canu raain
nelu Cana Coaunera. Nii jaaunne Cana

Coaunera beratenojoi ichoteratenojoein
neeururichaanne beebejeeun. Nii canuhacha

beebejei esenetaauruha Jorioniheichurune,
Cana Coaunera rai iniho mocohin teeuruha
saseredotecuru Jorioneei nenacaaurune

rijijeein, Cana Coaunera rai, jeriha rai Suujuene

rījijieein couluunojōineein Jorionihechuru tihanune coina.

¹⁷ Coujuriu Jesocurisito letononeein nenea tocohaneein, Cana Coauneracha jerenohi ichaa'in nihanune jaunne raotojōeeun. ¹⁸ Nii jaunne Jorioniheichuru relaain nihanune jeriha Cana Coaunerane rījijieein neeuru coina, canu relaain nihalu Jesocurisitone jaan caje cuaain, leechaneein cuaain Jorioniheichuru relanaa coacueneeun. Niine ichaaun acaauru rai ereerejēein, acaauru aina neein canu ichao que acaauru notajaain, ¹⁹ cojoelanaacojoai ichana nainichaaunne jaan aina cuaain, Cana Coaunera Suujue aina cuaain, naaonjoaain. Nitohaneeine cana ichoterateraneein niha Jesocurisitone beebejihanune nainaaun jataain caohatiin, Jerosaleeun caje nunuheteēin itolere sacutaain Iliria batane que tiaa'ōjoaain. ²⁰ Nitohaneeine chabana turuureniha leeochoaurune jaanru cuhecujueein chabana aonaeraeniha Jesocurisito que erenaane jaanru Jesocurisito beebejēeun, nabana leeochoauru amihaneeona jaanru turuhin, acaauru amihaneo rohecaanune coataa. ²¹ Nitohanei ichana coacuelanaalane, “Chabana que erena aonaelanaala nenacaaurute, inae aca Acanihane coaracurureein. Chabana aonaelaanaala nenacaaurute, aonaain coitucuha cuurureein,” naain laenanohineein niha Cana Coaunera Quiricha cuhanena rījijieein ichaaun.

Romau cunaa coaauca Faborone

²² Jaiti nii ichajihanune jaanne, araai saain inara coaraa unaa coaaucaanne nihanatiin nainesineeun. ²³ Nene laen inae ena canu amihaneoo nainaan, nii canuhacha beebejei atane sacutaainchurune jaun, inae inara coaraa unaa jereeun araai jaanacai baiha. ²⁴ Nii jaanne Españau cuhanune ucuaetoha, cuujihataain inara rene bedaenereeni, bajiaanachuhinti aineeun. Nene laen atiin, inae nainaan inara rene bedainichaaune baiha, jelai caje amuhanune coina canu coroatajaniquichene jereeun. ²⁵ Nene jaiti ena Jerosaleeun cureeunni, ecu nenacaauru coroatajaniha leeochoaauru cana nejeraauru taojiai tihanu acaauru raine coina. ²⁶ Masedoniau nenacaauru, Acaihau nenacaauru, naaonjoainurite suujua caje coauneen, Jerosaleeun cairicheinejeein nenacaauru coroatajaniha letoaauruhane coina, niicha letoaenihunru taojiaaure. Nitohaneeinte rai suujua caje coauneen coacuhin, jataain caohacha ichacure. ²⁷ Charijieein teeinti Jorionecurenihane saijieein, acaauru que Jesocurisito coitucuerateurelu, Jorioocuru Jesocurisito esenetaeraneen nenacaauru, nii rijijieeinte Jorioniheichuru netonai, Jesocurisito esenetaeraneen nenacaauru Jorioocuru coroatajanecure, acaauruhacha sirii taojiaain letoaain. ²⁸ Nii jaanne inae nii leeochoaauru coroatajaniha acaauruhacha taojiai amaain tihanune baihane laen, Españau cureeunni. Nii ucuaetohane laen cuujihataain inara rene bedaenereunni. ²⁹ Inara rene bedaenichaaune, cana coroatajanerichaaain jelai amuritoheriin

Jesocurisitone coitucuhanu.

³⁰ Inara raine aitoreeunicha canejeraauru. Atiin Jesocurisito aina cana belaiha cana rai Cana Coaunera Suujue tenojoi coreniha, caohachaaain cuha canu amihaneone coina, canu rai atiin Cana Coaunera bajaachete, ³¹ canu que chachana nainecureneeine Jodea nenacaauru Cana Coaunera coitucuhichuru. Chaen Jerosaleen turuhanune raotojoein canu ranaa nainecuruha ecu nenacaauru cana nejeraaurune coina. ³² Jeriha Cana Coauneranena inara rene turuhin bedaenereeeunni, inara coaraain rachoojoein ecu inara aina neein nebetacaanune coina. ³³ Raotojoein nihacachene teraneein nena Cana Coaunera, inara coroatajanemiim. Nitohanemiin.

16

Arajii cachaauru coaauca Faboro.

¹ Jesocurisito rai iclesia neein nenacaauruhacha latei que acaauru coroatajaneranein Cencrea nenaalu- cana nejeranein ene neein nena- Febe quene inara rai aitoreeunni, ² coujurihu Jesocurisito esenetaeranein nena tocohaneein, inara rene turuhane raotojoein Jesocurisito coreniha raain, satiin niicha latei que coroatajanequichene coina. Acate leeochoauru coroatajanein canune maajeein coroatajanelu.

³ Canu rai Jesocurisito tenojoi amihanenaa que canu coroatajanera neein nenacaaurulu- Aquila, Firisila, naaonjoainuri coaucaanne beeuhe acaauru rai.

⁴ Acaaurute canu coreniha nichao itajeratee-
ruhane rai neeurelu, canu sohin canu jaonaa
jerecuruhane bana. Nii jaun coatiha canuhacha
acaauru coauhaaun, satiin Jesocurisito rai icle-
sianeein nenacaauru- Jorioniheichurute acaauru
coreniha Cana Coaunera bajanajaaocure.

⁵ Jerichanetojoeinchu Aquila, Firisila,
naaonjoainunri loreri asaae netaojianacaauru
canejeraauru coaucaane beeuche acaauru rai.
Jataain canuhacha belai- Efeneto coaucaane
beeuche. Acate jauriaanejeein Asia batane que
Jesocurisito esenetaera neein nelu.

⁶ Taolu carajaain inara jana neein, inara
coroatajaneranein nena Mariha netonai
coaucaane beeuche.

⁷ Chaen canu araaichuru canu aina jiniiquiin
caesero cuhane nenacaaurulu- Andronico, Jo-
niasi, naaonjoainuri rai acaauru coaucaane
beeuche. Acaaurute afosotooru que caohacha
cachanecuruhane coarateein, canu ajiniha Je-
socurisito esenetaeranein neeurelu.

⁸ Jesocurisito coreniha jataain canuhacha
belainein nena- Ampliato rai coaucaane
beeuche.

⁹ Chaen canu rai Jesocurisito tenojoi
amihanena que canu coroatajaneranein
nena- Orobano, canuhacha belai Estaquis,
naaonjoainunri coaucaanne beeuche acaauru
rai.

¹⁰ Jesocurisito esenetaeranein nihane jaun,
mainajeein coujunojoineein nenaalu- Apeles ne-
tonai coacuhin, Aristobolo aina rai naraichuru
coaucaane beeuche acaauru rai.

¹¹ Chaen canu araai Erodition, nii baiha Narsiso aina nejeraauru Jesocurisito esenetaeraneein nenacaauru, naaonjoainuri coaaucaane beeuche acaauru rai.

¹² Jerichanejeein chu Jesocurisito icharatenohi icharaneein nenacaauru- Tirifena, chaen Tirifosa, naaonjoainuri rai acaauru coaaucaane beeuche.

Chaen cana nejera, Jesocurisito coreniha-cana bainein nena- Persida- nii mainajeein Jesocurisito tenojoi amihanena icharaneein nenaalu rai netonai coaaucaane beeuche.

¹³ Rofo rai netonai coaaucaane beeuche. Acate leochaauru amuritoheriin Jesocurisito esenetaeraneein nihane coarate.

Chaen rai nebate canu neba rijijieein cacolaichanein nelu.

¹⁴ Chaen Asiincrito, Fleconte, Eremesi, Patrobas, Eremasi naaonjoainuri, chaen acaauru aina nenacaauru canejeraauru netonai rai acaauru coaaucaane beeuche.

¹⁵ Chaen Filologo, Jolia, Nereo aina rai bai Olimpias, naaonjoanunri rai acaauru coaaucaane beein, canaacha esenetai coreniha canejeraauru rai netonai acaauru coaaucaane beeuche.

¹⁶ Jiniiquiin raotojoein ita rai ereein neeuche, ita nejeraneein nena rijijieein. Satiin Jesocurisito esenetaain rai cachanein nenacaauru netonainte inara coaacuruhane berateure inara rai.

¹⁷ Inara canejera neeichene raine aitoreeunni, atiin nii jelai leochaauru lerueraneein- inara amihaneeo lacuroeraneein nenacaauru coaraain, acaauru que nainain ichaohichene

coina. Nitohanei icharate relanojoneein neechelune jaan ichaquichene caohateraneein aicheein. Aihane jaun jiaonriha acaauru rohan neeichene. ¹⁸ Jesocurisitohacha jerei ichana coacuelanaalate nechu acaauru jerecuruhane rijijieein- raihunhacha que chachaaain neeure. Chaentechu enaacha cacha coritana inatiin aihuruhane jaun, acaauru coitucuelanaala nena cacha coritacure enaacha.

¹⁹ Satiinte Jesocurisitohacha jerei tonoraain ichaohichene coitucure. Nii jaunne jataain rachoojoeun inara coreniha. Aihane jaun baaso ichana coacuelanaala, itolere coitucueraneein neeichene coarateein caohacha nejesina ichacuche. ²⁰ Aihate inara tijia asaae jaoleneein niha nii baaso icharatera moconajaerane coina ichamiin raotojoein nihacachene teraneein nena Cana Coaunera. Inara coroatajanemiin Cana Curuaanaa Jesocurisito.

²¹ Canu amihaneeo que cacorataaneraneein nena- Timoteeo netonaite inara coacue. Chaen canu araaichuru- Locio, Jason, Sosipater, naaon-joaihunri.

²² Canu caa Faboroacha laenaeratei quiricha laenara- Tersio nichaaunena canuhetonai cana Curuaanaa coreniha inara coacuun.

²³ Chaen caa nihanune jaan- loreri erora Caiho netonaite inara coacue. Acate rai loreri tee, satiin iclesianeein nenacaauru- turunacaauru nasaae netaojiaauruhane coina. Chaen caa nihacaanune jaan nese cocoaichacuru rai coriqui beraichaneein nena- Erasto netonaite inara coacue. Chaen cana nejera Coarto netonaite inara coacue.

²⁴ Cana Curuaanaa Jesocurisito, satiin inara coroatajanemiin. Nitohaneeine.

Raotojoein rachoojoein Cana Coaunera coroaecuche.

²⁵ Cana ichoterateraneein niha Jesocurisitone que inara relanaanune rijijieein, leeinjiin Aaacha jerihane rijijieein neeichene coina icharaneein nena Cana Coaunera coroaecuche. Nii inara relaanulune jaante, chuni que coitucueratelanaala sirihane caje, cana que coitucuerate Cana Coaunera. Acate asinojoein sirilu, jaiti cana rai chauratane coaunaenihane ajiniha caje coauneein Cana Coaunera. ²⁶ Nete laen, inae enene cana que coitucuerate nere bera inoaensihuru- *profetacuru* que, aca jerihane rijijieein beein laenaeratihalu Cana Coaunera chabana satonoelanaala nenaane rijijieein. Nii niicha ichaneni asinojoein nenaate, satiin lauri lauri nenacaauru cachaauru que coitucuerate Cana Coaunera, esenetaain tonoraain neeuruhane coina.

²⁷ Leinjiin itolere coitucuhin nena Cana Coaunera necaohacha coitucuhin coaracurumiin chabana satonoelanaala rai Calaohi Jesocurisito aina cuaain satiin cachaauru. Nitohanemiin.

Cana Coaunera Ere
New Testament in Urarina (PE:ura:Urarina)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Urarina

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Urarina [ura], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Urarina

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
b7ea44d4-3dbd-507b-9a19-256b56fe9b07